

II

ДОКУМЕНТА БУГАРСКИХ ОКУПАТОРА

ИЗВЕШТАЈ АГЕИТА ДРЖАВНЕ СИГУРНОСТИ БОРИСА ЖУГЛОВА ОД 11 МАРТА 1943 ГОД. ИНСПЕКТОРУ ДРЖАВНЕ СИГУРНОСТИ СКОПСКЕ ОБЛАСТИ О СЛАЊУ У ЛОГОР 39 ЈЕВРЕЈА¹

МУПНЗ²
ОБЛАСНА ПОЛИЦ. УПРАВА
ДРЖАВНА СИГУРНОСТ
Агент Борис Жуглов
Финансиски претст. Младен Крстев
Огиптински претст. Ангел Луков
11 март 1943 год.
Скопље

ГОСПОДИНУ ИНСПЕКТОРУ ДРЖАВНЕ СИГУРНОСТИ

Овде

По наређењу бр. 31³

Р А П О Р Т 12

Извештавамо Вас, господине Инспекторе, у вези с поставленим задатком следеће:

При проверавању лица јеврејског порекла, које нам је постављено у задатак, задржали смо и послали у логор следећа лица:

Улица 87 бр. 12

1. Рецина Арон Камхи
2. Луси Арон Камхи
Аврам Арон Камхи — није пронађен.
3. Самуел Бохор Асаел
4. Сара Самуел Асаел

¹ Оригинал, на бугарском језику, налази се у архиви Историског одељења ЦК СК Македоније. Документа бр. 166, 167, 168, 169, 170 и 171 накнадно су пронађена, те их зато у овој књизи објављујемо.

² Министарство унутрашњих послова и народног здравља

³ На основу овог наређења оформљене су групе, у чијем је саставу био по један агент државне сигурности и по један претставник општине и финансија, са задатком да претресу јеврејске станове, људе пошаљу у логор, а имовину попишу и припреме за распродају. За извршење овог задатка била је ангажована полиција и војска скопског гарнизона, која је ноћу 10/11 извршила блокаду Скопља. На исти начин и у исти дан, овакве наредбе спроведене су на читавој територији Македоније. Према непотпуним подацима, рачуна се да је око 8.000 Јевреја са територије Македоније послато у Немачку, где су их све поубијали.

5. Хаим Самуел Асаел
6. Џоја Ханања Нахмијас
7. Изабела Нахмијас
8. Ернеста Ханања Нахмијас
9. Џоја Јаков Пардо
10. Берта Соломон Леви
11. Бенцион Соломон Леви
12. Хаим Јаков Катаривас
13. Сара Хаим Катаривас
 Јуда Хаим Катаривас — отишао у госте у улицу 102 бр. 8.

Улица 87 бр. 18

14. Естер Рубен Менахем
15. Рубен Рубен Менахем
 Емануел Рубен Менахем — 10 о. м. побегао.
16. Моис Јаков Ханен — нови људи који нису уписани у бележницу.
17. Дијамант Моис Ханен   ”   ”   ”

Улица 87 ор. 28

Алфред Хаим Анцел
 Естер Алфред Анцел
 Сара Алфред Анцел — сви су пре два-три дана напустили стан.

18. Соломон Давид Лазар — однет санитарским колима.
19. Рикула Соломон Лазар
20. Буна Соломон Лазар
21. Хана Соломон Лазар
22. Давид Соломон Лазар
23. Самуел Соломон Лазар
 Соломон Јосов Јосиф
 Сол Соломон Јосиф
 Алис Соломон Јосиф — сви су 17 августа 1942 г. пошли за Бујановац. Први на списку је мобилисан као апотекар.
24. Сабетај Јосиф Калдерон
25. Мари Сабетај Калдерон
 Алера Сабетај Калдерон — послата код рођака 10 о. м.
26. Вида Сабетај Калдерон
27. Луна Сабетај Калдерон
28. Бијанванида Сабетај Калдерон
29. Јосиф Сабетај Калдерон
 Олга Макс Фрицкант — пре два-три дана напустила стан.
 Бранко Макс Фрицкант — у затвору.
 Злата Макс Фрицкант

30. Лијао Аврам Нахмијас
31. Рахел Лијао Нахмијас
32. Алберт Лијао Нахмијас
33. Сол Алберт Нахмијас
34. Ментјаш Алберт Нахмијас
35. Лијао Алберт Нахмијас
36. Лезер Муше Коен
37. Олегра Лезер Коен
38. Клара Лезер Коен

Улица 86 бр. 18

39. Јаков Рафаел Пардо

Улица 81 бр. 23

Аврам Исак Јакар

Стре Аврам Јакар

Исак Аврам Јакар

Оро Аврам Јакар

Моис Аврам Јакар

Хаим Аврам Јакар — сви су послати од друге групе.

Моис Јаков Ханел предао три кључа, која припадају Душану Колеву, часовничару, улица Цара Бориса бр. 34. Кључеви су од његова магацина, где је Моис био запослен.

Прилажем:

1. осам картончића⁴ са кључевима,

2. двадесет потврда са потписом и печатом.⁵

Горње Вам достављам на расположење.

Агент: Б. Жутлов

Финансиски претставник:

Општински претставник: Вангел Луков

⁴ На овим картонима вероватно је стајало име и презиме сопственика, улица и број.

⁵ Нисмо утврдили о каквим се потврдама ради.

НАРЕДБА СКОПСКОГ ОБЛАСНОГ ДИРЕКТОРА ДИМИТРА
РАЕВА ОД 9 АПРИЛА 1943 ГОД. О РАСПРОДАЈИ ЈЕВРЕЈСКЕ
ИМОВИНЕ НА ТЕРИТОРИЈИ СКОПСКЕ ОБЛАСТИ¹

ПРЕПИС

Н А Р Е Д Б А

Бр. 396

На основу 126-те одлуке Министарског савета, донете на његовој седници од 2.Ш.1943 год., протокол бр. 32, и Наредбе бр. 865 од 13.11.1943 године Комесарства за јеврејска питања,

НАРЕЂУЈЕМ:

1. Да покретне ствари, власништво Јевреја који су исељени ван државе,² продају комисије у саставу: претседник — претставник Скопске градске општине и чланови: претставници Обласне полициске управе, Обласне пореске управе и Комесарства за снабдевање.

2. Да комисија отпечати станове исељених Јевреја и приступи продаји ствари уз списак. Сав новац, скупочености и хартије од вредности уносе се у Б.Н. банку на рачун власника Јеврејина, при чему се новац уноси у његов блокиран рачун. Народна банка, по утврђеном реду, продаје скупочености и хартије од вредности, а новац уноси у његов блокиран рачун. Пре почетка продаје, комисија врши избор ствари које траже разне државне и општинске установе, или према упутству делегата комесара за јеврејска питања, и предаје их на чување делегату, уз најтачнији опис, ради даљег поступка.³ Остале ствари се продају не држећи се прописа закона о буџету. Куповина је дозвољена само лицима бугарског порекла, и то таквима која купују ствари за своју личну употребу. То купци доказују изјавом, под претњом законске одговорности. Ако се пак продају једнородне ствари у вредности од преко 50.000 лева, комисија је дужна да добије писмено мишљење вештака кога одреди делегат. Продају ствари у вредности од преко 100.000 лева комисија је дужна да огласи преко месне штампе. У року од три

¹ Оригинал, на бугарском језику, налази се у архиви Историшког одељења ЦК СК Македоније.

² Послати у Немачку, где су их све поубијали.

³ Дobar део јеврејске имовине разнели су разни окупаторски службеници, под изговором да је потребно за установе; у ствари — они су је потајно продавали.

дана од извршене продаје, купац је дужан да на блокирани рачун власника Јеврејина уплати суму и да комисији достави, заједно са потврдом делегата да је платио трошкове око награде вештака и око публикације продаје, и бордеро⁴ банке. Пошто је купац доставио бордеро и потврду за исплаћене трошкове, делегат наређује да се купцу, уз најдетаљнији опис, предаду ствари. Читава ову преписку делегат доставља на проверу Комесарству.

Ако се продају једнородне ствари у вредности од преко 300.000 лева, купац је дужан да у року од три дана од извршене продаје уплати на блокирани рачун власника Јеврејина 30%. Од дате цене, заједно са извршеним трошковима око продаје, и да комисији достави бордеро о уплаћеним сумама. Комисија, преко делегата, неодложно доставља преписку, на одобр^{*}ење, комесару за јеврејска питања. Продаја се сматра извршеном ако је буде одобрио комесар. Купац је дужан да у року од три дана од саопштења да је продаја одобрена уплати, према раније наведеном реду, остатак суме за вредност ствари и достави бордеро комисији, после чега му се, по наредби делегата, предају ствари. Ако купац не доплати вредност у року, сума коју је он унео конфискује се на основу наредбе комесара и приступа се новој продаји.

Сви трошкови у вези са продајом, око награде венгачка и публикације, падају на терет и рачун купца, које он плаћа заједно са плаћањем вредности ствари.

3. Одобравам делегату комесара за јеврејска питања да у неким јеврејским становима сачува покретне ствари, не износећи их на продају. Ове ствари делегат чува уз најдетаљнији опис. Куће и покретне ствари које се налазе у њима делегат издаје под најам на основу Наредбе бр. 8, или их предаје полицеским командантима да би послужиле за смештај виших службених лица која пролазе кроз град.

4. Пошто стан, који је био власништво Јевреја, буде ослобођен, кључеви се предају делегату. Док га држава не отуђи, станом управља делегат према Наредби бр. 8 од 1942 год. Ако је стан власништво другог лица, кључеви се предају њему или његовом опуномоћенику.

5. Као помоћ комисији, према потреби, делегат поставља неопходни помоћни персонал, коме се плаћа по буџету јеврејске општине.

6. Стављам у дужност делегату да најпажљивије прати рад комисија и да им, сагласно министарској одлуци и наредби Комесарства за јеврејска питања, даје упутства у вези с горе наведеним питањима.

⁴ Бордеро (bordereau) — списак; извод (рачуна)

Руководиоци установа, из којих ће бити узети претставници за учешће у продаји, треба да доставе делегату по 5 лица за 5 комисија.

Скопље, 9.1У.1943 год.

Обласни директор: (п) др Д. Раев

Да је верно оригиналу оверава
помоћник претседника огаптине
Ив. Захаријев

БР. 167

ИЗВЕШТАЈ СКОПСКОГ ОБЛАСНОГ ПОЛИЦИСКОГ НАЧЕЛНИКА АСЕНА БОГДАНОВА ОД 23 ЈУЛА 1943 ГОД. ДИРЕКТОРУ БУГАРСКЕ ПОЛИЦИЈЕ О БРОЈНОМ СТАЊУ ПОЛИЦИЈЕ, СПЕЦИЈАЛНИХ ПОЈШЦИСКИХ ОДРЕДА И КОНТРАЧЕТА НА ТЕРИТОРИЈИ ОБЛАСТИ¹

Бр. 3202
23 VII 1943

ЛИЧНО. ПОВЕРЉИВО!

ГОСПОДИНУ

ДИРЕКТОРУ ПОЛИЦИЈЕ

Софија

Извршавајући Вашу наредбу, саопштавам Вам, господине директоре, следеће:

У области располажем по формацији следећом стражом:

Млађих стражара има 1478 (пешадиских, моторизованих и коњичких), старијих стражара 204 (пешадиских, моторизованих и коњичких) и командира 74 (пешадиских, моторизованих и коњичких).

Од њих има слободних места за млађе пешадиске стражаре — 22, коњичке — 47 и моторизоване — 73, или укупно слободних места за млађе стражаре: СТО ЧЕТРДЕСЕТ И ДВА (142).

Слободних места за старије пешадиске стражаре — 25, коњичке — 23 и моторизоване — 4, или укупно слободних места: ПЕДЕСЕТ И ДВА (52).

Слободних места за пешадиске командире — 9 (помоћнике среског полициског начелника), за моторизоване — 2 (командире

¹ Копија, на бугарском језику, налази се у архиви Историског одељења ЦК СК Македоније.

водова и помоћнике командира водова), за коњичке — 2 (командире водова и помоћнике командира водова).

Попуњавање слободних места за командире је неопходно, зато што приликом формирања бојних група,² при постојећем саставу страже, осећам недостатак начелника који би водили групе.

Ради успешније борбе са партизанима по планинама, мојој Области су придодати одреди „Бенковски“ и „Вардар“,³ са следећим саставом:

Одред „БЕНКОВСКИ“

Командир чете	1 ком.
I вод с. Кленике . . . . . I	1 ком., 3 ст. стр., 30 мл. стр
III вод с. Горње Романовце	1 ком., 3 ст. стр., 30 мл. стр
IV вод с. Крива Феја	1 ком., 4 ст. стр., 45 мл. стр
V вод Кавадарски срез	1 ком., 3 ст. стр., 29 мл. стр
VI вод с. Кленике	1 ком., 4 ст. стр., 45 мл. стр

II вод је расформиран и придодат је IV и VI воду.

Укупно: командира 6, старијих стражара 17 и млађих стражара 179.

Одред „ВАРДАР“

Командир чете	1 ком.
I вод с. Кленике	1 ком., 3 ст. стр., 39 мл. стр.
II вод с. Бело Полје	ком. нема; 4 ст. стр., 37 мл. стр.
III вод с. Трговиште	1 ком., 5 ст. стр., 39 мл. стр.

Укупно: командира 3, старијих стражара 12 и млађих стражара 115.

Независно од расположиве стррке и придодатих одреда „Бенковски“ и „Вардар“, у Области сам, ради појачања, формирао контрачете, које дејствују у различитим срезovima и имају следећи састав:

1. Велешки срез	1 контрачета од 20 људи
2. Скопски срез	4 контрачете од 66 „
3. Качанички срез	3 контрачете од 40 „
4. Пршевски срез	1 контрачета од 16 „
5. Сурдулички срез	1 контрачета од 25 „

Укупно контрачетника: 167

² Бојне групе су несталног састава. Оне се организују, према ситуацији и потреби, од полицајаца, агената и контрачетника.

³ У састав ових полицијских одреда улазили су полицајци које су специјално вежбали за борбу против партизана. При дејству имали су неограничену власт, што су они у пуној мери и користили, прибијајући и стрељајући мирно становништво.

У последње време формирао сам специјални одред, састављен од униформисане полиције, цивилне полиције и контрачетника, у који су изабрани најбољи људи. Задатак овог одреда је да партизански дејствује ради уништавања оних који угрожавају безбедност у мојој Области. За руководиоца сам поставио потпоручника Бирмана.⁴ Одред броји 85 људи.

Од пре неколико дана у с. Кленике сам сконцентрисао три вода којима ће бити постављен специјалан задатак: координирање са акцијама специјалног одреда после његовог извршеног задатка, и то од 24 ов. м.

РЕКАПИТУЛАЦИЈА:

По формацији и стварно стање	млађих стражара	1336
Одред „Бенковски“		179
Одред „Вардар“		.115
По формацији и стварно стање — старијих стражара		152
Одред „Бенковски“		.17
Одред „Вардар“		.12
По формацији и стварно стање — командира	60 (укључујући и кандидате командира)	
Одред „Бенковски“		.7
Одред „Вардар“		.3
Контрачетника		.167

Укупно: командира 70, старијих стражара 181 и млађих стражара 1630.

ОБЛАСНИ ПОЛИЦИСКИ НАЧЕЛНИК:
А. Богданов

* Потпоручник Бирман био је гестаповац. Његова је чета позната као Бирманов одред.

3202
23 VII 947

Въ изпълнение на заповѣдта Ви, Донасямъ Ви Господињу Ди-
ректоре, следното:

Въ областта си разполагамъ по ната съ следната стража:
младши стражари 1476 души/пеш моторизирани и конни/, ст.
стражари 204/пеш моторизирани и конни/ и командири 74/пеш мотори-
зирани и конни/.

Отъ тяхъ вакантни мѣста за младши стражари пеша - 22, кон-
ни - 47, и моторизирани - 73 или всичко ваканции за младши стражари
СТО ЧЕТИРИДЕСЕТЪ И ДВЕ/142/.

Ваканции за старши стражари пеша - 25, конни - 23 и мотори-
зирани - 4 или всичко ваканции 52/ПЕТИДЕСЕТЪ И ДВЕ/.

Ваканции за командири пеша - 9, /помощникъ околийски поли-
цейски началници/, моторизирани 2/две/звоненъ командири и помощникъ
звоненъ командири/ и конни - 2 звоненъ командири и помощникъ звоне-
денъ командири.

Попълването на ваканциите за командири е необходимо за то-
ва защото при формирането на бойни групи отъ наличния съставъ на стра-
жата ми чувстванъ липса на началници които да водятъ групите.

За по успешната борба съ партизаните по Балканите са при-
дадени къмъ областта ми отрядите "Бенковски" и "Вардаръ". Същите
иматъ следния съставъ:

ОТРЯДА "БЕНКОВСКИ"

- Ротенъ командиръ... ..1 ком.
I-ти взводъ въ с. Кленике.....1 ком.3 ст.стр.30 мл.стр.
III-ти взводъ въ с. Герно Романовци.1 ком.3 ст.стр.30 мл.стр.
IV-ти взводъ въ с. Крива Сел.....1 ком.4 ст.стр.45 мл.стр.
V-ти взводъ въ Каваларска околия.1 ком.3 ст.стр.29 мл.стр.
VI-ти взводъ въ с. Кленике.....1 ком.4 ст.стр.25 мл.стр.
II-ри взводъ е разформированъ и придаденъ къмъ IV и VI взводове
или всичко командири 7, ст.стражари 17 и младши стражари 179.

ОТРЯДА "ВАРДАРЪ"

- Ротенъ командиръ... ..1 ком.
I-и взводъ с. Кленике.....1 ком.3 ст.стр.39 мл.стр.
II-и взводъ с. Бѣло Поле.....1 ком.4 ст.стр.37 мл.стр.
III-и взводъ с. Търговище... ..1 ком.5 ст.стр.39 мл.стр.
или всичко командири 2, ст.стражари 12 и мл.стражари 115.
Независимо отъ разполаганата стража по ната и придадените за
подсилване отряди "Бенковски" и "Вардаръ" въ областта съвъ формиралъ
контра чети които действатъ въ различни околии и иматъ следния със-
тавъ:

1. Релешка околия.....една контра чета, съставъ - 20 д.ши
  2. Скопска околия.....четири конт. чети, съставъ - 66 "
  3. Качаничка околия.....три контра чети, съставъ - 40 "
  4. Прешевска околия.....една контра чета, съставъ - 16 "
  5. Долнишка околия.....една контра чета, съставъ - 25 "
- или всичкo контра четици.....167 "

Напоследъкъ формирахъ специаленъ отрядъ комплектуванъ измеж-
ду униформената полиция, цивилната полиция и контра четици, като се
отбраха най добрите хора които отрядъ назначените е да действа като
партизански за унищожаването на спутителите на сигурността въ обла-
стта ми. За водачъ съвъ назначилъ подпоручикъ Биргманъ а състава му е
85 души.

Въ с. Кленике съвъ съсредоточилъ отъ няколко дни три взвода на
които ще бъде възложена по специална задача съгласъ вана съ действител-
та на специалния отрядъ следъ завършването на дадената задача на послѣ-
дния а именно отъ 24 т.м.

ИЗВЕШТАЈ СКОПСКОГ ОБЛАСНОГ ПОЛИЦИСКОГ НАЧЕЛНИКА АСЕНА БОГДАНОВА ОД 6 АВГУСТА 1943 ГОД. ДИРЕКТОРУ ПОЛИЦИЈЕ У СОФИЈИ О БРОЈНОМ СТАЉУ, НАОРУЖАЊУ И РАСПОРЕДУ ПОЛИЦИСКИХ СНАГА НА ТЕРИТОРИЈИ ОБЛАСТИ¹

М.У.П.Н.З.
ОБЛАСНА ПОЛИЦИСКА УПРАВА
Бр. Ц. 3425
6 VIII 1943 год.
Скопље

Лично. Строго поверљиво.

ГОСПОДИНУ

ДИРЕКТОРУ ПОЛИЦИЈЕ

Софија

На Бр. Ц.-2515 од 22 VII ов. г.

Одговарајући на Ваше писмо под горњим бројем, извештавам Вас, господине Директоре, о саставу државне и општинске полиције, о њеном распореду, наоружању и осталом, следеће:

СРЕСКА ПОЛИЦИСКА УПРАВА — ВЕЛЕС ПО ФОРМАЦИЈИ:

Срески полициски начелник	1
Помоћник среског полиц. начелника	1
Кандидат командира, ² руковод. матер. службе	1
Пешадиски старији стражари ³	8
Коњички старији стражари	2
Пешадиски млађи стражари ⁴	56
Коњички млађи стражари	7

Укупно: 76

СТВАРНО СТАЊЕ:

Срески полициски начелник	1
Помоћник среског полиц. начелника	1
Кандидат командира	1
Пешадиски старији стражари.	6 + 2 нова ⁵
Коњички старији стражари.	1
Пешадиски млађи стражари.	54
Коњички млађи стражари.	6

Укупно: 70 + 2

или свега 6 слободних места.

¹ Копија, куцана на машини, на бугарском језику, налази се у архиви Историског одељења ЦК СК Македоније.

² У нашој војсци одговара му чин заставника.

³ Полицајац — водник

* Полицајац — млађи водник

" Број 2 мастилом је дописан после куцања.

Распоред по станицама: II полициска станица с. Лисиче — 1 ст. стражар и 8 мл. стражара; III станица с. Извор — 1 старији и 7 мл.-стражара; IV станица с- Богомила — 1 старији и 8 мл. стражара; V станица с. Ораховац — 1 старији и 9 мл. стражара. Испод 25 ладина 11 млађих стражара.

Општинска полиција: Велешка општина — 2 млађа стражара, с. Отовица — 2 мл. стражарб, с. Раштак — 1 мл. стражар, с. Лисиче — 1 мл. стражар, с. Чашка — 1 мл. стражар, с. Метрополци — 1 мл. стражар, с. Војница — 1 мл. стражар, с. Богомила — 2 мл. стражара, с. Долно Чичево — 1 мл. стражар, с. Извор — 1 мл. стражар, или укупно: општинска полиција у Велешком срезу — 13 млађих стражара.

Бојне групе: У Велешком срезу постоји једна контрачета, која је састављена од 20 људи. Она је у покрету и нема стално и утврђено место боравка.

Милционари добровољци: Село Мелница — 10 људи, с. Војница — 10 људи, с. Крајинци — 5 људи, с. Јаловец — 6 људи, с. Извор — 10 људи. Они се у случају потребе јављају као помоћ полиције.

Наоружање државне страже: Она је наоружана српским⁸ карабинима са по 100 метака за сваки карабин, пипгољима „Валтер“ са по 10 метака на сваки пиштољ. Шмајсерима је наоружана станица при Среској полициској управи и станице у селима Лисиче, Извор, Богомила и Ораховац, само што у селима Лисиче и Извор имају по 2 митраљеза са по 2 шаржера. Контрачета је такође наоружана српским карабинима и са 2 шмајсера. Одело државне и општинске страже је у добром стању. Осећа се недостатак само у чизмама. Контрачета је одевена добро, али је без ципела. Наоружању државде и општинске полиције и контрачете придодео сам и офанзивне бомбе. Исхрана државне полиције је добра. Контрачета је у сталном покрету.⁷

У Велешком срезу Има 10 општина. Оне су наоружане пушкама — берданкама, које су подељене људима из противпадобранских група.⁸ Неисправних пушака које су предате општинама има укупно 42. Укупан број пушака је 150. Сада се у срезу примећује кретање двеју илегалних група. Прва група се креће око места званог „Клепа“, на терену села Ораховац, Војница и Крајинци. Састављена је од 3 човека и то: Димитрија Ст. Соколова, Ђоша Милчева из Велеса и Коље Петкова из с. Ораховац. Друга група је на месту званом „Азот“ и састоји се од 12 људи, међу којима су: Стоил Ст. Иванов из

* Пушке „крагујевке“ (израда Војнотехничког завода у Крагујевцу) — наоружање бивше југословенске војске и полиције.

Контрачета је ишла од села до села и малтретирала становништво.

⁸ Окупатор је у неким селима мобилисао људе у противпадобранске групе, које су бројале 10—20 чланова.

с. Ореховдола, Трајко Лазов Андреев из с. Бистрица, док су остали из Прилепа.⁹⁾ Ова група се креће око сел«: Бистрица, Ореховдол, Богомила и др.

Догађаји: 26-ог прошлог месеца увече, око 23 часа, 12 илегалца напало је чуваре немачког рудника у с. Капинову, код Богомиле, и однели од немачке страже 4 пушке и 16 кг габровЉга. Илегалци су били из групе која борави код места „Азот". Тројица су била одевена у бутарску војну униформу, 1 у шумарску, док су остали били различито обучетг.

СРЕСКА ПОЛИЦИСКА УПРАВА — РАДОВИШ ПО ФОРМАЦИЈИ:

Срески полициски начелник	1
Помоћник среског полиц. начелника	1
Кандидат командира	1
Пешадиски старији стражари	4
Коњички старији стражари	1
Пешадиски млађи стражари	25
Коњички млађи стражари	5

У к у п н о: 38

СТВАРНО СТАЊЕ

Срески полициски начелник	1
Помоћник среског полиц. начелника	—
Кандидат командира	1
Пешадиски старији стражари	3
Коњички старији стражари	—
Пешадиски млађи стражари	25
Коњички млађи стражари	4

У к у п н о: 34

или свега 4 слободна места.

Општинска стража по формацији: — 4 човека, СТВАРНО СТАЊЕ: 3 млађа стражара, који се налазе у селима: Богореш — 2 млађа, Конче — 1 и Инаво — слободно место.

У државној полицији испод 25 година — 5 људи.

Бојне групе: У Радовишком срезу за сада их нема, осим противпадобранске групе, која се састоји од 60 људи у 3 општине.

Државна полиција је наоружана са 39 српских пушака и 23 шшггоља „Валтер". Недостаје још 12 пиштоља и 5 шмајсера, који су неопходно потребни.

⁹⁾ Борци партизанског одреда „Димитар Влахов"

Распоред станца и њихово наоружање: У градској станици има 1 митраљез и 12 бомби, 3 старија и 23 млађа стражара; у потстаници с. Бодеровци — 2 државна и 2 млађа општинска стражара; с. Конче — 2 државна и 1 општински, с. Дамјан — само 2 државна млађа стражара.

Стање одеда државне и општинске страже: Одедо државне страже је добро, док општинске није. Исхрана и смеггај обе страже су добри. Бојних група нема. Милиционара и контрачета исто тако нема. Општинска полиција је наоружана пушкама-берданкама са по 40 метака за сваку. Месном становништву је подељено 6 пушака. Ситуација у срезу је мирна. Акција анти-државних лица нема.

СРЕСКА ПОЛИЦИСКА УПРАВА — БЕВЂЕЛИЈА
ПО ФОРМАЦИЈИ:

Срески полициски начелник	. 1
Помоћник среског полиц. начелника	1
Кандидат командира	. 1
Пешадиски старији стражари	. 6
Коњички старији стражари	. 1
Еташш старији стражари	. 1
Пешадиски млађи стражари	. 50
Коњички млађи стражари	. 8
Етапни млађи стражари	. 6

У к у п н о: 75

СТВАРНО СТАЊЕ:

Срески полициски начелник	. 1
Помоћник среског полиц. начелника	1
Кандидат командира	. 1
Пешадиски старији стражари	. 4 + I ¹⁰
Коњички старији стражари	. 1
Етапни старији стражари	—
Пешадиски млађи стражари	. 50
Коњички млађи стражари	. 8
Етапни млађи стражари	—

У к у п н о: 66 + 1

Распоред страже по станицама, наоружање и стање одеда: I станица Бевђелија — 1 старији пешадиски стражар, 1 ст. ко-

њички, 21 млађи пешадиски и 8 коњичких млађих стражара; II станица с. Богданди — 1 старији и 8 млађих стражара; III станица с. Миравци — 1 старији и 10 млађих стражара; IV станица с. Кованци — 1 старији и 9 млађих стражара; V станица с. Хома¹¹ — 2 млађа стражара.

Општинска стража: градска општина — 1 стражар, с. Богданди — 1 стражар, с. Миравци — 1 стражар, с. Орехово — 1 стражар, с. Негорци — 1 стражар, с. Хома — 1 стражар.

Државна полиција испод 25 година — 21 стражар.

Бојне групе: У сваком селу среза формирају се групе од по 10 људи, који још немају оружја. Постоји једна контрачета од 16 људи. Милиционара има у селима Конско, Червенино и Петрово, али су још без оружја. На планини Кожуф дејствују контрачете, које су у вези са Кавадарском и Неготинском четом.

Државна стража је наоружана са 72 српске пушке са укупно 4.000 метака, шмајсерима са по 4 шаржера са укупно 770 метака и са 73 пиштоља „Валтер“ са укупно 1235 метака, 2 ракетна пиштоља са 10 метака, 20 офанзивних бомби и 3 пиштоља 7,65 мм без муниције. Наоружање контрачете је 10 пушака са по 50 метака на сваку. Свака станица има по 1 аутоматски пиштољ са потребним бројем метака и по 1 бомбу. Одело државне и општинске страже је добро, изузев што је државна стража без чизама. Смеиња и исхрана су добри. Наоружање општина је добро: Бевђелиска општина има 18 француских пушака са по 100 метака и 14 пушака-берданки са укупно 500 метака; село Богданди — 10 француских пушака са по 30 метака и 13 пушака-берданки са укупно 450 метака; с. Орахово — 10 француских пушака са по 60 метака и 13 пушака-берданки са укупно 500 метака; с. Негорци — 10 француских пушака са по 50 метака и 13 пушака-берданки са укупно 500 метака; с. Миравци — 10 француских пушака са по 100 метака и 13 пушака-берданки са укупно 500 метака. Укупно неупотребљиве — 4 пушке-берданке.

У срезу је 25 лица побегло на плагонгу Кожуф.¹² Они дејствују у „Бевђелиском, Кавадарском и Неготинском срезу. Првога јула о. г. напали су мандру на месту званом „Азот“ и однели 1000 кг качкаваља и 300 кг масла.

Приликом њиховог гоњења, 29 VI о. г., шумски стражар убио је Ненка Тодорова Кичева. Антидржавних појава у срезу, осим ове 25-орице, засада нема.

¹¹ На карти: Хума.

¹² Партизански одред „Сава Михајлов“, формиран 15 маја 1943 год. на пл. Кожуф. Месеца септембра 1943 год. Одред улази у састав Батаљона „Страшо Пинџур“.

СРЕСКА ПОЛИЦИСКА УПРАВА — НЕГОТИНО ПО ФОРМАЦИЈИ:

Срески полициски начелник	1
Помоћник среског полиц. начелника	1
Кандидат командира	1
Пешадиски старији стражари	5
Коњички старији стражари	1
Пешадиски млађи стражари	30
Коњички млађи стражари	5

У к у п н о: 44

СТВАРНО СТАЊЕ:

Срески полициски начелник	1
Помоћник среског полиц. начелника	1
Кандидат командира	1
Пешадиски старији стражари	5
Коњички старији стражари	—
Пешадиски млађи стражари	30
Коњички млађи стражари	3

У к у п н о: 41

Распоред страже по станицама: Станица у Неготину — 1 кандидат командира, 3 старија, 10 пешадиских млађих стражара и 3 коњичка; Демир-Капија — 1 старији и 3 млађа пешадиска стражара; с. Бистренци — 4 млађа стражара; с. Пржево — 3 млађа стражара, с. Царево Село — 1 старији стражар.

Општинска стража: градска општина — 2 млађа, с. Бистренци — 1, Демир-Капија — 1 и с. Долни Дисан — 1 млађи стражар.

Државна полиција је наоружана 51 српским карабином, са 2.392 метка за карабине и митраљезе, пиштољима „Валтер“ и шмајсерима са 890 метака и 6 пиштоља „Бр>овник”.¹³ У неготинској станици има 2 лака митраљеза, 3 шмајсера и 17 дефанзивних бомби. У Демир Капији има 9 бомби.

Општинска сгража је наоружана: у градској општини — са 2 пиштоља „Збројовка“ без муниције, 3 српска карабина са 150 метака, 15 пушака-берданки са 150 метака и 20 француских пушака са 200 метака; у Демир Капији — са 1 српском пушком са 50 метака, 15 пушака-берданки са 150 метака и 10 француских пушака са 100 метака; у с. Бистренци — са 3 српска карабина са 150 метака, 15 пушака-берданки са 150 метака и 10 француских пушака са 100 метака, у селу Долни Дисан — са 2 српска карабина са 100 метака, 15 пушака-берданки са 150

¹³ „Бровинг“

метака и 10 франдуских пушака са 100 метака, 50% неупотребљивих.

Стање одела државне и општинске страже: Одело обеју стража је добро. Оружје исто тако. Исхрана и просторије за спавање такође су добре. Милиционара и контрачета нема. Од побегле 19-орице из града четворица су се предала, шесторица су убијена а остало их је још 9, који су, према обавештењима, у Србији.¹⁴ Засада у срезу нема људи са антидржавним идејама. Интернирано је једанаест људи.

СРЕСКА ПОЛИЦИСКА УПРАВА — КУМАНОВО ПО ФОРМАЦИЈИ:

Срески полициски начелник	. 1
Помоћник среског полиц. начелника	1
Кандидат командира	. 1
Пешадиски старији стражари	. 10
Коњички старији стражари	. 2
Пешадиски млађи стражари	. 60
Коњички млађи стражари	. 7

У к у п н о: 82

СТВАРНО СТАЊЕ:

Срески полициски начелник	. 1
Помоћник среског полиц. начелника	—
Кандидат командира	. 1
Пешадиски старији СП ажари	. 8 + I ¹⁵
Коњички старији стражари	. 1
Пешадиски млађи стражари	. 55
Коњички млађи стражари	. 1

У к у п н о: 67 + 1

У државној стражи испод 25 година — 22 млађа стражара.

Распоред страже по станицама: Станица Куманово — 3 старија пешадиска стражара, 1 коњички старији стражар, 33 млађа пешадиска стражара и 1 коњички млађи стражар; с. Жегљане — 2 пешадиска старија и 13 млађих стражара; с. Матејче — 1 старији и 6 млађих стражара; с. Младо Нагоричино — 1 старији и 3 млађа пешадиска стражара; рудник Лојане — 1 старији пешадиски стражар.

¹⁴ Мисли се на партизански одред „Добри Даскалов“, који је формиран 15 маја 1943 год. Он је септембра 1943 год. ушао у састав батаљона „Страшо Пинџур“.

¹⁵ Број 1 је касније дописан мастилом.

Општинска полиција: По формацији — 12 људи, стварно има: кумановска општина — 2 човека, с. Жегљане — 1 млађег стражара, с. Градиште — 1, с. Кнежесте — 1, с. Матејче — нема. с. Табановци — 1, с. Бедиње — 1, с. Младо Нагоричино — 1, с. Романовци — 1, с. Баја¹⁶ — 1, с. Орех — 1 и с. Орашек¹⁷ — 1. Седиште сваке централне општине има противпадобранске групе од 20 људи. У селу Матејче има 20 милиционара наоружаних српским карабинима са по 30 метака. Среска управа располаже са 5 лаких митраљеза и 105 српских карабина са укупно 6200 метака, 67 пиштоља „Валтер“ и 5 шмајсера са 2175 метака, 56 офанзивних и 57 дефанзивних бомби.

Распоред оружја по станицама: У Кумановској станици — 58 српских карабина и 2 лака митраљеза са 2500 метака, 40 пиштоља „Валтер“, 3 шмајсера са укупно 1175 метака и 25 разних бомби; с. Жегљане — 2 митраљеза и 15 српских карабина са 1700 метака, 1 шмајсер, 15 пиштоља са укупно 500 метака и 15 офанзивних и 15 дефанзивних бомби; с. Матејче — 1 лаки митраљез и 7 карабина са 1500 метака, 1 шмајсер и 7 пиштоља са 300 метака. Од наведених, контрачети је дато: 20 пушака, 7 офанзивних и 7 дефанзивних бомби; за с. Младо Нагоричино: 4 српска карабина са 450 метака, 4 пиштоља са 150 метака, 4 офанзивне и 4 дефанзивне бомбе; за рудник Лојане: 1 карабин са 50 метака и 6 дефанзивних бомби.

Распоред општинске полиције по општинама: с. Младо Нагоричино — 32 француске пушке са по 300 метака на сваку, с. Орашац — 31 француска пушка са по 30 метака, с. Бедиње — 30 пушака, с. Орах — 23 пушке, с. Табановци — 36 пушака, с. Опаје — 26 пушака, с. Клеченци — 43 пушке, с. Жегљане 31 пушка, с. Градинге — 29 пушака, с. Матејче — 36 пушака, с. Романовци — 35 пушака, градска општина — 35 пушака, свака са по 30 метака. Одело, како државне тако и општинске страже у срезу, добро је. Исхрана и просторије за спавање су добре. Оружје је подељено општинским полицајцима и групама. У рејону среза примећује се извесно кретање лица са антидржавним идејама.¹⁸ Као резултат тога, од 26 VI о. г. 8 људи се налази у шуми као илегалци, међу којима и један војник из с. Длабчица. Из с. Кокина двојица су ишчезла. Војник из с. Кокина био је пуштен на отсуство, а онај из с. Годеженци је радник железничке секције у Куманову.

¹⁶ Вероватно: с. Бајловце.

¹⁷ На карти: Орашац.

¹⁸ На овом терену дејствовао је Скопско-кумановски партизански одред. Он постаје језгро за формирање Батаљона „Јордан Николов“ (формиран 1. децембра 1943 год.), а касније — Треће македонске ударне бригаде.

ПОЛИЦИСКА КОМАНДА — СКОПЈЕ ПО ФОРМАЦИЈИ:

Полидиски командант.	1
Начелници станица.	6
Пешадиски старији стражари.	26
Пешадиски млађи стражари.	210

Укупно: 243

СТВАРНО СТАЊЕ:

Полициски командант.	1
Начелници станица.	6
Пешадиски старији стражари.	25
Пешадиски млађи стражари.	201

Укупно: 233

Полицајца испод 25 година — укупно 46.

Распоред страже по станицама и нивно наоружање: Скопска полициска команда је подељена на 6 полициских станица: I станица — 1 начелник, 6 старијих и 65 млађих стражара; II станица — 1 начелник, 5 старијих и 36 млађих стражара; III станица — 1 начелник, 4 старија и 26 млађих стражара; IV станица — 1 начелник, 4 старија и 29 млађих стражара; V станица — 1 начелник, 3 старија и 23 млађа стражара; VI станица — 1 начелник, 3 старија и 25 млађих стражара. Стража је наоружана српским карабинима, пиштољима „Валтер“ и аутоматским пиштољима — шмајсерима. Оружје је распоређено на следећи начин: I станица — 71 српски карабин са 15 метака за сваки, II станица — 41 српски карабин са по 15 метака, III станица — 30 карабина са по 15 метака, IV станица — 33 карабина са по 15 метака, V станица — 22 карабина са по 15 метака и VI станица — 28 карабина са по 15 метака. Пиштољи: I станица — 39 пиштоља и 5 шмајсера са укупно 200 метака, II станица — 29 пиштоља и 5 шмајсера са укупно 200 метака, III станица — 20 пиштоља и 4 шмајсера са укупно 200 метака, IV станица — 29 пиштоља и 4 шмајсера са укупно 200 метака, V станица — 22 пиштоља и 2 шмајсера са укупно 200 метака и VI станица — 20 пиштоља и 2 шмајсера са укупно 200 метака. Као закључак горе изнетог: пушака има довољно и исправне су, али се осећа недостатак муниције. Исхрана је веома добра и постоји уређена полициска економија. Просторије за спавање су добре. У полициску команду не убрајају се опигине, бојне групе, милиционари и зборне чете.

КОЊИЧКИ ПОЛИЦИСКИ ЕСКАДРОН — СКОПЉЕ
ПО ФОРМАЦИЈИ:

Начелник ескадрона.	1
Командири водова.	2
Помоћници командира водова.	2
Коњички старији стражари.	5
Коњички млађи стражари.	128

Укупно: 138

СТВАРНО СТАЊЕ:

Начелник ескадрона.	1
Командири водова.	2
Кандидат командира.	1
Коњички старији стражари.	5
Коњички млађи стражари.	99

Укупно: 108

Испод 25 година — 41 млађи стражар.

Један део постојеће страже полициског ескадрона налази се у самом ескадрону, док је други део у потери за илегалцима. Ескадрон је наоружан са 89 карабина, 23 аутоматска пиштоља, 111 пиштоља „Валтер“, 33 бомбе, 146 сабљи, 8.700 метака за карабине, 8.584 метка за пиштоље и шмајсере, 39 метака за пиштоље „Валтер“ и 3.100 метака за митраљезе. Стање одеа је добро, исхрана и просторије за спавање исто тако су добре. Осећа се изванредан недостатак просторије у коју би се сместио један део страже. Тиме би спавање било хигијенскије.

МОТОРИЗОВАНА ПОЛИЦИСКА ЧЕТА — СКОПЉЕ
ПО ФОРМАЦИЈИ:

Начелник чете.	1
Командири водова.	2
Помоћници командира водова.	2
Старији стражари.	10
Млађи стражари.	128
Шофери.	10

Укупно: 153

СТВАРНО СТАЊЕ:

Начелник чете.	. 1
Командири водова.	. 1
Помоћници командира водова.	. 1
Старији стражари.	. 8
Млађи стражари.	. 55
Шофери.	. 7

Укупно: 73

Испод 25 година — 13 млађих стражара и 1 шофер.

Постојећа стража моторизоване чете је у непрекидном покрету ради гоњења илегалца који су се појавили у мојој области. Наоружана је српским карабинима, шмајсерима и пиштољима „Валтер“, такође и лаким митраљезима са потребном количином муниције. Одело је старо, скоро изношено. Стара одела стално се крпе, како би имали бољи изглед. Осећа се недостатак муниције за пиштоље „Валтер“. Стражи су разделене 63 гушке, 72 пиштоља и 9 шмајсера. У -магацину се налази још 27 пушака, 14 пиштоља „Валтер“, 11 шмајсера, 62 бомбе и 5 лаких митраљеза.

СРЕСКА ПОЛИЦИСКА УПРАВА — СКОПЉЕ ПО ФОРМАЦИЈИ:

Срески полициски начелник.	. 1
Помоћник среског полиц. начелника	. 1
Кандидат командира.	. 1
Пешадиски старији стражари.	. 10
Коњички старији стражари.	. 3
Пешадиски млађи стражари.	. 65
Коњички млађи стражари.	. 10
Млађи стражари пасошне службе	. 2

Укупно: 93

СТВАРНО СТАЊЕ:

Срески полициски начелник.	. 1
Помоћник среског полиц. начелника	—
Кандидат командира.	. 1
Пешадиски старији стражари.	. 6 + 2 ¹⁹
Коњички старији стражари.	. 1
Пешадиски млађи стражари.	. 66
Коњички млађи стражари.	. 10
Млађи стражари пасошне службе	—

Укупно: 85 + 2

Испод 25 година — укупно 21 млађи државни стражар.

" Број 2 је накнадно дописан мастилом.

У Скопском срезу има 15 општина, у којима је по формацији предвиђено 15 млађих стражара, изузимајући само Пејчиновску- општину у којој има 2 државна стражара.

Распоред страже по станицама и њено наоружање: У градској станици има пешадиских старијих стражара 1, коњичких старијих стражара 1 и млађих стражара 18; у I станици — пешадиских старијих стражара 1 и млађих 7; у II станици — пешадиских старијих стражара 1, млађих 8; у III станици — млађих стражара 7; у IV станици — старијих стражара 1 и млађих стражара 8; у V станици — старијих стражара 1 и млађих стражара 8; у VI станици — млађих стражара 8; у VII станици — старијих стражара 1 и млађих стражара 8; у VIII станици — млађих стражара 6.

У Скопском срезу нема бојних група састављених од полициских чета и водова. Постоји једна контрачета, која се састоји од 62 човека и 70 милиционара. Контрачетници су у погледу дејства подељени на следећи начин по селима: с. Брест — 10 људи, Скопска Црна Гора — 11, с. Пуста Брезница — 12, Шар Планина, врх Љуботен — 10, с. Добреигге — 8, с. Сиричино — 8 и с. Горно Водно — 3. Остали, тј. милиционари, распоређени су на следећи начин: с. Раштак — 30 људи, с. Држилово — 10, с. Драчево — 20 и с. Љубанци — 10. И државна стража и контрачетници у срезу наоружани су српским карабинама и шајсерима, којима дејствују веома добро. Својим обилажењем рбјона, које сам им ја одредио, они откривају илегалне групе које су се појавиле, гоне их и о њима благовремено обавештавају и пружају помоћ полициским оргашша приликом њиховог уништавања. Оружје које припада управи подељено је стражи, милицији и контрачетницима на следећи начин: старији стражари — 7 пиштоља „Валтер“, 76 млађих стражара — 76 пиштоља, 62 контрачетника — само српски карабини без пиштоља, 70 милиционара — само српски карабини са одговарајућим бројем метака. Аутоматско оружје које припада управи подељено је на свих 8 станица, према потребама и ситуацији станице у рејону. Стање одела државне и општинске страже је добро.

СРЕСКА ПОЛИЦИСКА УПРАВА — БЕРОВО ПО ФОРМАЦИЈИ:

Срески полициски начелник	1
Помоћник среског полиц. начелника	1
Кандидат командира	1
Пешадиски старији стражари	4
Коњички старији стражари	1
Пешадиски млађи стражари	25
Коњички млађи стражари	5

У к у п н о: 38

²⁰ Село Теарце за време окупације названо је Пејчиново.

РАЗРЕДЪТЪ НА ОБЩИНСКАТА ПОЛИЦИЯ ПО ОБЩИНИ: с. Младо Нагоричане
 32 Френски пушки съ по 30 патрона за всяка пушка, с. Орехово - 31 Френски пушки съ по 30 патрона, с. Бодина - 30 пушки, с. Орех - 23 пушки, с. Делановци - 36 пушки, с. Овня - 26 пушки, с. Клеванин - 43 пушки, с. Богиня - 31 пушки, с. Градиче - 29 пушки, с. Ветриче - 36 пушки, с. Романовци - 35 пушки, градската община - 35 пушки всички съ по 30 патрона за всяка една. Облеклото както на държавата така и на общинската охрана е от скотията с добро. Прехраната и спалният помещеник са добри. Сражението е разпределено между общинските полиция и ядрата. Във района на околните се забелязва едно раздвизиане на лица от противодържавни идеи въ резултат на което на 26.VI.1918 г. осем души се намират повисолящи въ Балкана/налегнали/отъ които един войник отъ с. Дълбечина, 2 души отъ с. Кожина изчезнали. Войника е отъ с. Кожина облудкар и отъ с. Раджавица - 1 револвер въ и. л. секция гр. Куниново.

ПОЛИЦИЙСКО КОМАНДАНСТВО - СКОПИЕ

ПО МАТЪ	НА ЛИЦЕ
Полицийски командант.....1	Полицийски командант.....1
началници на участъци.....8	началници на участъци.....6+
пети стари стражари.....16	пети стари стражари.....35
пети млади стражари.....210	пети млади стражари.....201
Всичко.....243	Всичко.....233

по възраст под 25 години всички - 46 души.

РАЗРЕДЪТЪ НА СРЪБСКАТА ПО УЧАСТЪЦИ И ЧИЛНОТО ВОЗВЕЖЕНИЕ: Скопското полицейско команданство е раздвоено на шест полицейски участъци: I участък има - 1 началник, 6 ст. и 65 млади стражари, II участък - 1 началник, 6 ст. и 36 млади стражари, III участък - 1 началник, 4 ст. и 26 млади стражари, IV участък има - 1 началник, 4 ст. и 29 млади стражари, V участък - 1 началник, 3 ст. и 25 млади стражари и VI участък - 1 началник, 3 ст. и 25 млади стражари, които охрана е свързана съ сръбски карабини, пистолети "Валтери" и автоматични пистолети швайцери. Сражението е разпределено както следва: I уч. 71 сръбски карабини съ по 15 патрона за всяка една, II участък - 41 сръбски карабини съ 15 патрона, III участък - 30 карабини съ по 15 патрона, IV участък - 33 карабини съ по 15 патрона, V участък - 23 карабини съ по 15 патрона, и VI участък - 23 карабини съ по 15 патрона. Пистолетите: I участък - 39 пист. пета и 5 швайцера общо съ 200 патрона, II участък - 29 пистолета и 5 швайцера общо съ 200 патрона, III участък - 20 пистолета и 4 швайцера общо съ 200 патрона, IV участък - 23 пистолета и 4 швайцера общо съ 200 ст. V участък - 22 пистолета и 2 швайцера общо съ 200 патрона и VI участък - 20 пистолета и 2 швайцера общо съ 200 патрона. Въ заключение на гореспоменатото: всички съ достатъчни и направни общо се чуваха липса на патрони. Прехраната им е добра и са снабдени полицейска храна. Спалният помещеник са добри. Във полицейското команданство не се виждат общин, общи ядра, милиционери и збърни роти.

КОНИЧКО ПОЛИЦИЙСКО ОСКАДРОНЪ - СКОПИЕ

ПО МАТЪ	НА ЛИЦЕ
началник на оскадронъ.....1	началник на оскадронъ.....1
възводни командири.....2	възводни командири.....2
помощникъ възводни команд.....2	помощникъ командири.....1
конни стари стражари.....5	конни стари стражари.....5
конни млади стражари.....123	конни млади стражари.....99
Всичко.....133	Всичко 108

под 25 годи - 41 млади стражари.

Политичната охрана въ полицейски оскадронъ се намира една част въ самия оскадронъ а останалата е въ проследване на негелегии. Вторази са съ 39 карабини, автоматични пистолети - 23, пистолети "Валтери" - 11, бомби - 23, сабли - 146, патрони за карабините - 8700 и патрони за пистолетите и швайцери - 8394 патрона, пистолети "Валтери" - 39, патрони за картечиничите - 3100.. Състоянието на облеклото с добро, прехраната е отъ в така още и на спалният помещеник е добро. Чувстват се едно недостатъчно помещение въ което да може да ле се помещат една ноща отъ охрана за да бъде по личнично за спане.

АСТОТИЗИТАРА ПОЛИЦИЙСКА РОТА - СКОПИЕ

ПО МАТЪ	НА ЛИЦЕ
началникъ на ротата.....1	началникъ на ротата.....1
възводни командири.....2	възводни командири.....1
помощникъ възводни ком.....2	помощникъ възводни ком.....1
стари стражари.....10	стари стражари.....8
млади стражари.....128	млади стражари.....75
поѣзори.....10	поѣзори.....7
Всичко.....153	Всичко.....93

под 25 годи - 13 млади стражари и 1 поѣзори.

Наличната охрана въ моторизирана рота е настояно въ движение по проследване на негелегии появилие въ областта. Въ сражениа е съ сръбски карабини, швайцери и пистолети "Валтери" заедно съ леки карабини и съ нужното количество патрони за самите. Облеклото е старо, почти из осено. Последните следва на - 5 - страница

СТВАРНО СТАЊЕ:

Срески полициски начелник	
Помоћник среског полц. начелника	
Кандидат командира	1
Пешадиски старији стражари	5
Коњички старији стражари	
Пешадиски млађи стражари	23
Коњички млађи стражари	5

У к у п н о: 35

Испод 25 година државна стража има 2 млађа стражара.

Распоред страже по станицама и наоружање: Беровска среска управа има само 2 потстанице, од којих се једна налази у Пехчеву, у саставу од 1 старијег и 2 млађа стражара, а друга у с. Владимирову, такође од 1 старијег и 2 млађа стражара. Беровски срез има само 4 општине. Како државна тако и општинска стража у Беровском срезу је наоружана српским карабинима са по 50 метака, само што државна стража има још и игмајсере и лаке митраљезе. Бојних група у срезу нема, изузев станице у Берову, у којој се налази 8 људи. У среској управи има 49 српских карабина са 2.750 метака, 34 пиштоља „Валтер“, 3 шмајсера, 2 лака митраљеза, 14 офанзивних и 5 дефанзивних бомби. Подељено оружје: 36 пушака, 3 шмајсера, 2 лака митраљеза, 34 пиштоља, 9 офанзивних и 3 дефанзивне бомбе. Одело које носи стража је доста добро. Исхрана и просторије за спавање су такође добре.

У Беровском срезу општинска стража је доста добро наоружана српским карабинима. Општина Берово има 42 пушке са 1430 метака, од чега су општинској стражи и становништву подељене 22 пушке са 880 метака. Општина Пехчево има 31 пушку и 1220 метака, које су подељене општинској стражи и поузданом становништву. У Владимировској општини има 26 пушака са 988 метака, које су такође подељене стражи и становништву.

Иступа од стране људи са антидржавним идејама нема. Има неколико сумњивих лица, која су већ дуже времена стављена под присмотру. Међутим, досада се ништа није десило.

СРЕСКА ПОЛИЦИСКА УПРАВА — БУЈАНОВАЦ ПО ФОРМАЦИЈИ:

Срески полициски начелник	.1
Помоћник среског полиц. начелника	1
Кандидат командира	.1
Пешадиски старији стражари	.8
Коњички старији стражари	2
Пешадиски млађи стражари	.56
Коњички млађи стражари	.7

У к у п н о: 76

СТВАРНО СТАЊЕ:

Срески полициски начелник	1
Помоћник среског полиц. начелника	1
Кандидат командира	1
Пешадиски старији стражари	4 + 1 ²¹
Коњички старији стражари	1
Пешадиски млађи стражари	54
Коњички млађи стражари	4

Укупно: 66 + 1

Испод 25 година — 27 државних млађих стражара.

Распоред страже по станицама и њено наоружање: Станица Бујановац — 3 старија и 33 млађа стражара, Прешево — 1 старији и 20 млађих стражара, с. Кленике — 1 старији и 7 млађих стражара. Сва стража, онако како је распоређена по станицама, наоружана је српским карабинима, шмајсерима, лаким митраљезима и пиштољима „Валтер“, при чему је за свако оружје дат одговарајући број метака, и то: Бујановачка полициска станица — 36 пушака, 31 пиштољ, 2 шмајсера, 2 [пиштоља] „Суоми“ и 1 лаки митраљез; прешевска станица — 20 пушака, 1 шмајсер и 21 пиштољ; станица с. Кленике — 8 пушака и 8 пиштоља; или укупно оружје, урачунавши и оно које се налази у слагалишту управе: 73 српска карабина, 73 пиштоља „Валтер“, 1 лаки митраљез, 3 шмајсера, 2 „Суоми“ и 7 офанзивних бомби.

Распоред општинске страже: с. Кленике — 2 човека, Бујановац — 2, с. Рајево — 1, Прешево — 2, с. Жегра — 1, с. Биљаче — 2, с. Левосое — 1 и с. Дебат — 1. Бојних група у Бујановачком срезу нема. Постоји једна контрачета са седиштем у с. Брегову. Она се састоји од 16 људи, који су у сталном покрету. Милиционара такође нема. По срезу крстари приличан број четника,²² који стално нападају станице и немачке руднике. Пре извесног времена напали су три немачка рудника и манастир Св. Прохор Пчињски, из кога су одвели 1 старијег и 2 млађа стражара, о којима се ни до данас ништа не зна.

" Број 1 је накнадно дописан мастилом.

" На овом терену дејствовао је Други јужноморавски одред (касније батаљон).

СРЕСКА ПОЛИЦИСКА УПРАВА — ШТИП ПО ФОРМАЦИЈИ:

Срески полициски начелник	1
Помоћник среског полиц. начелника	1
Кандидат командира	1
Пешадиски старији стражари	6
Коњички старији стражари	1
Пешадиски млађи стражари	40
Коњички млађи стражари	7

Укупно: 57

СТВАРНО СТАЊЕ:

Срески полициски начелник	1
Помоћник среског полиц. начелника	1
Кандидат командира	1
Пешадиски старији стражари	5
Коњички старији стражари	—
V, • Пешадиски млађи стражари	40
Коњички млађи стражари	5

Укупно: 53

Испод 25 година — 15 млађих државних стражара.

Распоред страже по станицама и њено наоружање: Градска станица има 35 стражара, с. Радане — 6, с. Драгојевци — 4, с. Лесковец — 3 и с. Батане — 3. У четири општине има по 1 млађи општински стражар. Како државна тако и општинска стража наоружана је српским карабинима, са по 50 метака на сваку. У среској утрави има 52 карабина, од којих је 48 раздељено стражи, док су 4 у магацину. Пиштоља има 44, који су раздељени стражи. Недостају 4 пиштоља. Градска станица има 1 аутоматски пиштољ, митралез и 2 шмајсера, а станица у с. Драгојеву сем карабина којима располаже стража има и 1 пиштољ „Суоми“. Одело државне и општинске страже је недовољно. Исхрана је добра и ефикасна. Просторије су нехигијенске и недовољне да би примиле све стражаре заједно. Општинска стража станује у општини.

Општине располажу следећим оружјем: Градска општина има 45 пушака, од којих је 9 дато чуварима поља, 3 пожарној команди, док се 33, неисправне за употребу, налазе у магацину. Лесковишка општина има 16 пушака, које су раздељене становништву, стражи и службеним општинским лицима, као финансиском приставу и др. Раданска општина има — 21 пушку, које су такође раздељене. Горнобалванска општина има 9 пушака, које су такође раздељене. У срезу засада није потпуно

мирно. У граду има 95 лица са антидржавним идејама, од којих је само 13 проглашено за илегалце, док су остали под призором.

СРЕСКА ПОЛИЦИСКА УПРАВА — КАЧАНИК ПО ФОРМАЦИЈИ:

Срески полициски начелник	1
Помоћник среског полиц. начелника	1
Кандидат командира	1
Пешадиски старији стражари.	8
Коњички старији стражари.	2
Пешадиски млађи стражари.	56
Коњички млађи стражари.	7

У к у п н о: 76

СТВАРНО СТАЊЕ:

Срески полициски начелник	1
Помоћник среског полиц. начелника	—
Кандидат командира	1
Пешадиски старији стражари.	4 + 2 ²³
Коњички старији стражари.	—
Пешадиски млађи стражари.	52
Коњички млађи стражари.	7

У к у п н о: 65 + 2

Испод 25 година — 10 државних млађих стражара.

Распоред страже по станицама и њено наоружање: Качаничка среска управа подељена је на 3 станице, које се налазе у с. Витини — 14 људи, у с. Гатњи — 11 и у с. Штрпцу — 10 људи. Располаже са 25 офанзивних бомби, 115 српских карабина са 4000 метака, 3 лака митраљеза, 4 шмајсера, 54 пинггоља „Валтер“ и укупно 2.900 метака за шмајсере и пиштоље. Стање одела је задовољавајуће. Исхрана као и просторије за спавање су задовољавајуће. Општинских полицајаца по формацији — 11 људи, и стварно има —11. Они су распоређени на следећи начин: општина Качаник — 2, с. Витина — 3, с. Гатња — 2, с. Штрпце — 2, с. Генерал Јанковић — 2. Они су наоружани карабинима. Неки су на вежби. Одело општинске страже је прилично исцепано. Спавају у општинама, хране се по приватним кућама. У срезу постоји једна контрачета која се састоји од 40 људи, од којих су 22 у с. Витини, 10 у околини Качаника, док су остали у сталном покрету. Постоји још једна група од 80

" Број 2 је накнадно дописан мастилом.

људи. Она стоји на располагању средском управитељу. Чете су наоружане офанзивним и дефанзивним бомбама и српским карабинима. Исхрађују се саме. Дејствују у одређеним рејонима против лица са антидржавшш идејама.

СРЕСКА ПОЛИЦИСКА УПРАВА — КАВАДАРЦИ ПО ФОРМАЦИЈИ:

Срески полициски начелник	1
Помоћник среског полиц. начелника	1
Кандидат командира	1
Пешиадски старији стражари	6
Коњички старији стражари	1
Пешиадски млађи стражари	40
Коњички млађи стражари	7

У к у п н о : 57

СТВАРНО СТАЊЕ:

Срески полициски начелник	1
Помоћник среског полиц. начелника	1
Кандидат командира	1
Пешиадски старији стражари	5
Коњички старији стражари	1
Пешиадски млађи стражари	38
Коњички млађи стражари	2

У к у п н о : 49

Кавадарски срез има 4 млађа општинска стражара.

Распоред страже по станицама и њено наоружање: Кавадарска среска управа је подељена на 5 станица, и то: I станица Кавадарци — 3 старија и 23 млађа стражара, II станица с. Градско — 3 млађа стражара, III станица с. Дреново — 1 старији и 10 млађих стражара, IV станица с. Бегниште — 1 старији и 3 млађа стражара и V станица с. Кржово — 1 старији и 2 млађа стражара. Они су наоружани српским карабинима, пшптољима „Валтер“, шмајсерима и лаким митраљезима. У срезу постоји једна бојна група, тј. један вод одреда „Бенковски“²⁴ са 33 млађа стражара. Постоји и једна контрачета под именом „Цар Калојан“, која се састоји од 61 човека. Она је распоређена скоро по читавом срезу и има за задатак да према датој маршрути гони илегалне групе које су се појавиле. Контрачета је наоружана са 90 пушака-берданки, 2 лака митраљеза.

²¹ Специјалан полициски одред за борбу против партизана. Оваквих одреда било је неколико, а најчувенији по својим зверствима били су: „Бенковски“ и „Вардар“.

2 шмајсера, 1 пиштољем „Суоми“, 46 пиштоља „Валтер“ и „Збројовка“, 9 разних гошгоља, 30 офанзивних и дефанзивних бомби и 6 ракетних пиштоља. Од овог оружја дато је и униформисаној стражи. Прва станица има 1 лаки митраљез, 11 сфанзивних и 12 дефанзивних бомби, III станица — 1 митраљез, 1 шмајсер и 3 офанзивне бомбе, IV станица — 1 пиштољ Суоми“. Сваки стражар из горе наведених станица има по један српски карабин са по 50 метака. И контрачета је такође наоружана српским карабинима и шмајсерима. У Кавадарској општини има 15 пушака-берданки, 8 српских са потребном количином муниције. Кржевска општина има 15 берданки, Мрежичка — 15 берданки, Дреновска — 15 берданки, Бегнишка — 15 берданки, Белоградска — 15 берданки и 14 српских карабина. Оружје у општинама раздељено је стражарима и сеоским кметовима. У погледу одела државне страже осећа се извесан недостатак. Наоружање је недовољно. Исхрана је задовољавајућа. Просторије за спавање су хигијенске и добре за живот. Засада бојни одред и контрачете за станбене просторије користе школску зграду. Ситуација у срезу је немирна, јер мале групе, које су заостале од разбијеног партизанског одреда,²⁰ лутају тамо-амо по селима и око њих, узнемиравајући мирне мештани и државне службенике у тим селима.

СРЕСКА ПОЛИЦИСКА УПРАВА — СВ. НИКОЛА
ПО ФОРМАЦИЈИ:

Срески полициски начелник	1
Помоћник среског полиц. начелника	1
Кандидат командира	1
Пешадиски старији стражари	5
Коњички старији стражари	1
Пешадиски млађи стражари	30
Коњички млађи стражари	5

У к у п н о: 44

СТВАРНО СТАЊЕ:

Срески полициски начелник	1
Помоћник среског полиц. начелника	—
Кандидат командира	1
Пешадиски старији стражари	3
Коњички старији стражари	—
Пешадиски млађи стражари	28
Коњички млађи стражари	5

У к у п н о: 38

²⁵ „Добри Даскалов“. Јуна 1943 год. бугарска полиција и Педесет шест пук спровели су безуспешну офанзиву у циљу уништења партизанских одреда „Добри Даскалов“ и „Сава Михајлов“.

Распоред страже по станицама и њено наоружање: Среска управа Св. Никола —1 старији и 2 млађа стражара, II станица с. Цумајлија — 1 старији и 5 млађих стражара, III станица с. Трол — 6 млађих стражара.

Распоред општинске страже: Општина Св. Никола — 1 млађи стражар, с. Овче Поље — 1, с. Молико — 1, с. Цумајлија — 2 и с. Немањица — 1 млађи стражар.

Испод 25 година у државној полицији — 8 млађих стражара.

Бојних група у Светониколском срезу нема. Контрачета и милиционара нема.

Државна стража је наоружана са 97 српских карабина, 37 пиштоља „Валтер“, 2 шмајсера, 1 пиштољем „Суоми“ и 13 офанзивних бомби. Наоружање је распоређено на следећи начин: Светониколска среска управа — 36 српских пушака, 37 пиштоља, 2 шмајсера, 1 „Суоми“ и 13 офанзивних бомби; станица с. Цумајлија — 6 српских пушака; с. Трол — 6 српских пушака. „Стање одела државне страже је исправно и употребљиво, исхрана осигурана и сасвим добра по квалитету и количини. Просторије за спавање државне полиције су недовољне, мале и неудобне. Исто тако су неудобне и просторије за општинску стражу.

Распоред оружја по општинама: Светониколска општина — 20 пушака „Сен Етјен“ са бајонетима и 35 пушака-берданки; општина с. Цумајлија — 6 српских и 15 пушака берданки; с. Немањица — 6 српских и 15 берданки, с. Овче Поље — 6 „Сен Етјен“ и 15 берданки; с. Трол — 6 „Сен Етјен“ и 3 српске пушке.

Стање у срезу засада је добро. Има иступа од стране лица са антидржавшћим идејама. Има лица стављених под присмотру.

СРЕСКА ПОЛИЦИСКА УПРАВА — СТРУМИЦА ПО ФОРМАЦИЈИ:

Срески полициски начелник	1
Помоћник среског полиц. начелника	1
Кандидат командира	1
Пешадиски старији стражари	7
Коњички старији стражари	2
Пешадиски млађи стражари	40
Коњички млађи стражари	10

У к у п н о : 62

СТВАРНО СТАЊЕ:

Срески полициски начелник . . .	1
Помоћник среског полиц. начелника	1
Кандидат командира	
Пешадиски старији стражари . . .	6
Коњички старији стражари . . .	1
Пешадиски млађи стражари . . .	40
Коњички млађи стражари . . .	5

У к у п н о: 54

Распоред страже по станицама и њено наоружање: Од постојеће страже у селу образована је једна ударна група, која се састоји од 1 старијег и 10 млађих стражара. Она је у сталном покрету око села Кремичене и Софра. Општинска стража је састављена од 11 људи, од којих је 1 мобилисан.

У државној стражи има 5 људи испод 25 година.

У Струмичком срезу моментано нема оојних група, контрачета и мшгиционара.

Среска управа и огштине располажу следећим оружјем: 56 српских пушака раздељено је стражи, 2 су у магацину, 13 у централним општинама и 28 по селима. Од 3 манлихерова карабина 1 има државна стража и 2 централне општине. Француских пушака има 83, од којих се 10 налазе у магацину, 16 у централним општинама и 57 у станици с. Банско и по селима. Два пиштоља „Парабелум“ налазе се код државне страже, а 5 пиштоља „Маузер“ по селима. Има и 57 пиштоља „Валтер“ 9 мм, од којих је 56 раздељено стражи, у среској управи, а 1 је у магацину, и 2 пиштоља „Валтер“ 7,65 мм који се налазе у централним општинама. Код страже се налазе 2 шмајсера, 1 „Суоми“, 2 лака митраљеза, 24 офанзивне бомбе, а у општинама 19 офанзивних бомби. Осим ових офанзивних бомби има и дефанзивних, које су раздељене државној и општинској стражи. Одело је полуисправно, наоружање исправно, исхрана задовољавајућа, просторије за спавање добре. Од горе набројаног оружја општине имају 41 српску пушку, 63 француске и 2 манлихерова карабина, од чега се 13 српских карабина налазе у централним општинама, док је 28 раздељено сеоским општинама, а пак остало оружје распоређено на села и централне општине. Све ово оружје је добро за употребу у садашњем тренутку. Ситуација у срезу сада је релативно мирна, изузев што се 20-ог прошлог месеца у току ноћи појавило 5 илегалних наоружаних лица у с. Крипчени и 2 у селу Софра, од којих су двојица 24-ог п. мес. у току ноћи ступила у борбу са стражом. Других догађаја у срезу нема.

СРЕСКА ПОЛИЦИСКА УПРАВА — КРИВА ПАЛАНКА
ПО ФОРМАЦИЈИ:

Срески полициски начелник	1
Помоћник среског полиц. начелника	1
Кандидат командира	1
Пешадиски старији стражари	7
Коњички старији стражари	2
Пешадиски млађи стражари	35
Коњички млађи стражари	5

У к у п н о: 52

СТВАРНО СТАЊЕ:

Срески полициски начелник	1
Помоћник среског полиц. начелника	
Кандидат командира	1
Пешадиски старији стражари	5 + 2 ²⁰
Коњички старији стражари	1
Пешадиски млађи стражари	33
Коњички млађи стражари	5

У к у п н о: 46 + 2

Испод 25 година — 7 државних стражара.

Распоред страже по станицама и њено наоружање: Градска станица — 32 човека, с. Трговиште — 46 људи из бојног одреда „Вардар“, потстаница с. Ранковци — 15 људи. Стража среске управе има, осим српских карабина, и 4 аутоматска пиштоља и 2 лака митраљеза. Одред, који се састоји од 46 млађих стражара, има 2 лака митраљеза, 6 аутоматских пиштоља и разне офанзивне бомбе. Зборних чета, контрачета и милиционара у срезу нема. Општине располажу следећим оружјем: градска општина са 24 пушке-берданке погодне за употребу. Оне су раздељене шумарима, чуварима поља и чиновницима, и то: с. Междавник — 23 пушке, од којих 7 неупотребљивих; с. Жидилово — 21 пушка, од којих 5 неупотребљивих; с. Радибуш — 24 употребљиве пушке; с. Трговиште — 12 пушака и с. Радовница — 24 пушке, које су раздељене општинским службеницима. Приликом напада илегалци су однели ове 24 пушке из с. Радовница. Од оружја којим располаже среска управа, 10 пушака са по 50 метака раздељено је поузданим грађанима.

Према саотшггењу руксхводиоца потстанице с. Ранковци, 21 VII о. г. вођена је борба са групом од 15—20 људи, који су

" Број 2 је накнадно дописан мастилом.

се упутили према Петралској Планини и вероватно се прикључили чети Петруша Данкова. Исто тако руководилац потстанице с. Трговишта обавештава да је 23 VII о. г. једна група од око 60 наоружаних лица прошла падињама Широке Планине и узела хлеб од чобана који су се тамо налазили.

СРЕСКА ПОЛИЦИСКА УПРАВА — КРАТОВО ПО ФОРМАЦИЈИ:

Срески полициски начелник	.1
Помоћник среског полиц. начелника	1
Кандидат командира	.1
Пешадистк старији стражари	.6
Коњички старији стражари	.1
Пешадиски млађи стражари	30
Коњички млађи стражари	.6

У к у п н о: 46

СТВАРНО СТАЊЕ:

Срески полициски начелник	.1
Помоћник среског полиц. начелника	—
Кандидат командира	.1
Пешадиски старији стражари	.6
Коњички старији стражари	.1
Пешадиски млађи стражари	30
Коњички млађи стражари	—

У к у п н о: 39

Испод 25 година — 9 млађих стражара.

Распоред страже по станицама и њено наоружање: Кратовска среска управа подељена је на 5 станица: градска станица — 15 људи, с. Страцин — 4, с. Рударе — 3, с. Злетово — 3 и с. Добрево — 1. Опиггинска стража по формацији — 4 и стварно стање — 4. Бојних група и контрачета у срезу нема. Има милиционара, и то: у Кратову — 16 људи, у с. Страцину — 12 и у Злетову — 4. Расположено оружје: 64 српска карабина, 37 пипгоља, 2 лака митраљеза, 1 „Суоми“, 2 шмајсера, 15 офанзивних и 20 дефанзивних бомби којима је наоружана стража и милиционари. Одело је добро, као и наоружање и исхрана, а станови удобни. Станица у с. Страцину има 31 пушку „Лебел“ и берданку, у Кратову — 20, у Злетову — 32, од чега 3 карабина, 10 „Лебела“ и 19 берданки, у с. Рудари — 17 пушака „Лебел“ и берданки.

Ситуација у срезу је мирна. Лица са антидржавним идејама нема.

СРЕСКА ПОЛИЦИСКА "УПРАВА — КОЧАНИ ПО ФОРМАЦИЈИ:

Срески полициски начелник	1
Помоћник среског полиц. начелника	1
Кандидат командира	1
Пешадиски старији стражари.	4
Коњички старији стражари.	1
Пешадиски млађи стражари	40
Коњички млађи стражари.	5

Укупно : 53

СТВАРНО СТАЊЕ:

Срески полициски начелник	1
Помоћник среског полиц. начелника	1
Кандидат командира	1
Пешадиски старији стражари.	4
Коњички старији стражари.	—
Пешадиски млађи стражари.	40
Коњички млађи стражари.	3

Укупно : 50

Испод 25 година укупно 5 људи.

Распоред страже по станицама и њено наоружање: I станица Кочани — 1 старији и 23 млађа стражара, II станица Царево Село — 2 старија и 11 млађих стражара. У овој станици на сталној служби је помоћник среског полициског начелника, јер је пре извесног времена формирана среска управа. III станица с. Виница — 1 старији и 5 млађих стражара, IV станица с. Теранци — 2 млађа стражара и V станица с. Каменица — 2 млађа стражара. Општинска полиција: по формацији има 15 људи, док је стварно стање — 12 људи. Она је распоређена на следећи начин: градска општина — 2, Царево Село — 1, с. Драготилиште — 2, с. Грлено — нема, с. Зрлевци — 1, с. Жглешево — 1, с. Соколарци — 1, с. Оризаре — 1, с. Виница — 1 и с. Блатец — 2. Наоружање државне полиције састоји се од 66 српских пушака, 51 пиштоља, 3 шмајсера и 3 француске бомбе. Оружје је распоређено на следећи начин: градска станица — 2 шмајсера, 43 српске пушке и 27 пиштоља; Царево Село — 13 српских пушака и 14 пиштоља; с. Виница — 6 српских пушака, 6 пиштоља и 1 шмајсер; с. Теранци — 2 српске пушке и 2 пиштоља; с. Каменица — 2 пушке и 2 пиштоља. Одело је осредње, исхрана добра. Државна стража станује у среској управи и станицама, а општинска у општинским управама. Бојних група, контрачета

и милиционара у срезу нема. Распоред оружја општинске страже је следећи: с. Бели — 4 српске пушке, с. Лешкив — 2, с. Ново Село — 4, с. Костиндол — 2, Кочани — 19, с. Црвена Њива — 3, с. Гратска — 2, с. Припор — 1, с. Јастреплик — 1, с. Речни — 6, с. Небоени — 8, с. Палати — 12, с. Мивичани — 7, с. Папарциково — 1 и с. Пантеласи — 5 пушака, које су разделене само месном становништву. Општинска стража је наоружана српским пушкама, и то: у Царевом Селу са 28 пушака и 2 пиштоља, у с. Тработилишту са 24 пушке и 1 пиштољем „Валтер“, у с. Грњану са 3 пушке и 1 пиштољем, у с. Облешеву са 9 пушака, које су разделене општинским чиновницима и стражарима, у с. Зрневу са 23 пушке, у с. Виници са 38 пушака, у с. Соколарцима са 10 пушака и 2 пиштоља, у с. Оризаре са 47 пушака, у с. Горње Оризаре са 12 пушака, у с. Пресеку са 3 пушке, у с. Цера са 2 пушке и у осталим селима са по 2 српске пушке.

Досада у срезу нису примећена лица са антидржавним идејама.

СРЕСКА ПОЛИЦИСКА УПРАВА — ВЛАДИЧИН ХАН
ПО ФОРМАЦИЈИ:

Срески полициски начелник	.1
Помоћник среског полиц. начелника	1
Кандидат командира	.1
Пешадиски старији стражари	.10
Коњички старији стражари	4
Пешадиски млађи стражари	.52
Коњички млађи стражари	.7
Млађи стражари пасошне службе	6

Укупно: 82

СТВАРНО СТАЊЕ:

Срески полициски начелник	.1
Помоћник среског полиц. начелника	1
Кандидат командира	.1
Пешадиски старији стражари	.7 + I ²⁷
Коњички старији стражари	—
Пешадиски млађи стражари	.52
Коњички млађи стражари	.7
Млађи стражари пасошне службе	5

Укупно: 74 + 1

Испод 25 година укупно — 30 људи.

Распоред страже по станицама и њено наоружање: I станица Владичин Хан — 3 старија стражара, 21 пешадиски млађи стражар и 1 коњичка млађа стражара, II станица Сурдулица —

²⁷ Број 1 је накнадно дописан мастилом.

1 пешадиски старији, 10 пешадиских млађих и 2 коњичка млађа стражара, III станица — 1 пешадиски старији, 7 пешадиских млађих и 1 коњички млађм стражар, IV станица — 1 пешадиски старији, 7 пешадиских млађих и 2 коњичка млађа стражара и V станица — 1 пешадиски старији, 7 пешадиских млађих и 5 коњичких млађих стражара који су у пасошном бироу у Грделици. Стража је наоружана српским пушкама са довољно муниције и пиштољима „Валтер“ с одговарајућим бројем метака. Управа располаже са 3 пиштоља — шмајсера и 3 лака митраљеца. Они су распоређени на следећи начин: I станица — 1 митраљез и 1 пиштољ-шмајсер, II станица — 1 митраљез и 1 шмајсер, III станица — 1 митраљез и IV станица — 1 шмајсер. Осећа се недостатак у шмајсерима. Одело је прилично изношено, те се осећа недостатак новог одела. Стража је смештена у државним зградама. Исхрана је добра и задовољавајућа.

Општинска полиција: У рејону среза има укупно 8 општина, од којих 2 градске и 6 сеоских. За сваку општину по формацији предвиђена су по 2 млађа стражара, међутим њихово стварно стање је: Сурдуличка градска општина по формацији 2, стварно стање 2 мобилисана; Владичинханска градска општина по формацији 2, стварно стање — 1, Болишовска општина по формацији 2 и стварно стање — 2, Сувојничка општина по формацији 2, од којих је 1 мобилисан и 1 место слободно, Предејанска општина по формацији 2, стварно стање — 1, и то мобилисан, и 1 слободно место, Ораовишка општина по формацији 2, стварно стање — 1 мобилисан и 1 место слободно, Цепска општина по формацији 2, стварно стање — 2, Власинска општина по формацији 2, стварно стање — 2.

Наоружање општина и распоред оружја по општинама: Сурдуличка општина — 14 грчких пушака са 300 метака, 15 пушака-берданки са по 10 метака, 2 пиштоља са 50 метака, од којих је чиновницима и стражи раздељено 11 пушака са 210 метака и 2 пиштоља са 50 метака, док се друго оружје и муниција налазе у општинском магацину; Владичинханска градска општина — 15 пушака-берданки са 700 метака и 2 српске са 50 метака, од којих су чиновницима дате 2 српске пушке и 5 пиштоља; Болишовска општина — 8 пушака-берданки са 500 метака; Сувојничка општина — 2 српске пушке и 100 метака; Предејанска општина — 8 пушака-берданки са по 50 метака; Ораовишка општина — 8 грчких и 4 француске пушке, 2 бугарске манлихерове, 15 пушака-берданки и 4 пиштоља; Цепска општина — 10 пушака-берданки са 500 метака, 2 српске са 150 метака и 5 пиштоља са 100 метака; Власинска општина — 5 грчких пушака са 200 метака, 8 француских са 400 метака и 4 пиштоља са 80 метака. Одело општинске страже је савршено неупотребљиво и већина људи је обучена у различита одела.

У рејону среза и ча 3 бојна полицајска вода, и то: први вод у саставу: 1 командир, 3 старија и 32 млађа стражара, са седиштем у с. Горњи Романовци, наоружал шмајсерима и српским карабинима са неопходним бројем метака; други вод у саставу: 1 командир, 2 старија и 28 млађих стражара, са седиштем у с. Битврца, наоружан као и први вод; трећи вод у саставу: 1 командир, 3 старија и 32 млађа стражара, са седиштем у с. Владини, наоружан као први и други вод. Два друга вода, одређена за обезбеђење фабрике „Бело Поље“, у саставу: 1 начелник, 6 старијих и 81 млађи стражар, наоружани пушкама, пиштољима и шмајсерима са неопходном количином муниције и 50 офанзивних бомби. У срезу постоји једна контрачета састављена од 24 човека, наоружаних са 3 аутоматска пиштоља са по 200 метака, 1 митраљезом са 500 метака и 21 српском пушком са по 100 метака. Ова група сада дејствује у Бујановачком срезу. У рејону среза нема поузданих људи којима би се могло поверити оружје и који би радили као милиционари.

Срез је насељен већином мештанима, који сви до једнога симпатишу Србе. Према бугарској власти су непријатељски расположени. У последње време се примећује да су се неки мештани, првенствено омладинци и омладинке, прикључили илегалним четам и с њима отишли у планине. 12-ог ов. месеца напустили су с. Масурицу: Градимир Александров Стојанов, стар 23 год, Јоте, Драган Богољубов Вучков, стар 18 године, Станко Добривојев Паунов, стар 19 године, Станиша Милев Станков, стар 17 година, Цветко Станко Стаменов, стар 20 година, Надежда Младенова Илиева, стара 18 година, Лепосава Маркова Милованова, стара 20 година, Драгица Љубова Станкова, стара 22 године; напустили Сурдулицу: Добри Станков Трајков, стар 27 година, Драгутин Русимов Дојчинов, стар 30 година; с. Бошино, Ораовишка општина: Божидар Накв Стоилков, Добри Григоров Тасев и Санда Савова Илијева. Такође се примећује извесно кретање појединаца из илегалних група, који испитују мештане о месту на коме се налазе војне и полицајске јединице, као и о њиховом наоружању, бројности итд.

СРЕСКА ПОЛИЦИСКА УПРАВА — ВРАЊЕ ПО ФОРМАЦИЈИ:

Срески полицајски начелник	1
Помоћник среског полиц. начелника	1
Кандидат командира	1
Пешадски старији стражари	10
Коњички старији стражари	3
Пешадски млађи стражари	60
Коњички млађи стражари	7

СТВАРНО СТАЊЕ:

Срески полициски начелник . . .	1
Помоћник среског полиц. начелника	1
Кандидат командира	1
Пешадиски старији стражари . .	10
Коњички старији стражари	59
Пешадиски млађи стражари	7
Коњички млађи стражари	7

У к у п н о: 78

Испод 25 година укупно — 12 људи.

Распоред страже и њено наоружање: Градска станица — 6 старијих и 46 млађих стражара, Врањска Бања — 2 старија и 12 млађих стражара. Читава стража је наоружана српским карабинима и одговарајућом муницијом. У моменту располаже са 67 пушака, 71 пиштољем, 5 аутоматских пиштоља, од којих 3 цитмајсера и 2 „Суоми“, са 2 лака митраљеза и 54 офанзивних бомби. Ово оружје је распоређено на следећи начин: станица Врањска Бања — 15 пушака, 15 пиштоља, 1 шмајсер и 4 бомбе; градска станица — 52 пушке, 56 пиштоља, 2 шмајсера, 2 „Суоми“, 2 лака митраљеза и 50 бомби.

У Врањском срезу има 12 општина, за које је по формацији предвиђено 28 стражара, док је стварно стање — 12 стражара. Они су распоредени на следећи начин: општина Крива Феја — 1, Врањска Бања — 4, Давидовац — 2, Власе — 2, Тибужде — 1 и Дубница — 1. Оружје које се налази по општинама раздвојено је општинским службеницима и становништву. Тако, на пример, у Кривој Феји општинским службеницима раздвојене су 4 пушке и 1 бомба. У градској општини има 23 пушке, од којих је 11 раздвојено општинским службеницима, док је осталих 12 на расположењу у магацину. Врањска Бања има 24 пушке, од којих 4 неупотребљиве, док је 18 раздвојено општинским службеницима и 2 становништву. Корбевац има 2 пушке и 1 пиштољ, и налазе се код општинских службеника. Давидовац има 30 пушака, од којих 6 код општинских службеника, а остале су у општинском магацину. Ратаје има 8 пушака, које стоје на расположењу општинским службеницима. Власе има 15 пушака, од којих је 6 раздвојено општинским службеницима, а 9 их је у магацину. Св. Илија има 2 пушке, које се налазе код општинских службеника. Тибужде има 16 пушака, од којих је 8 код општинских службеника и 8 у магацину. Дубница има 2 пушке, које се налазе код општинских службеника. Моштаница има 6 пушака код општинских службеника. Прибој има 6 пушака и 1 пиштољ, од којих се 4 пушке и 1 пиштољ налазе код општинских службеника и 2 пушке код становништва.

Бојне групе, зборне чете, контрачетшци, милиционари, њихов распоред и активност: У Кривој Феји постоји једна бојна група састављена од 1 командира, 3 старија и 45 млађих стражара, наоружаних са 45 пушака, 6 шмајсера, 2 лака митраљеза и 4 пиштоља. У срезу нема зборних чета, контрачета и милиционара. Одело, насружање, исхрана и просторије у којима живи државна стража у добром су стању. Исто се односи и на општинску стражу, само што њено оружје нема довољно муниције.

Стање у срезу је прилично рђаво. Засада нема података из којих би се дало закључити да ли у срезу постоје четничке групе које служе туђим интересима. Последња акција једне такве групе била је 22 јула о. г. увече у с. Првонеку. Група је бројала око 60 људи. Претпоставља се да је то она иста која је спалила општину у с. Корбевцу и напала полициски вод у с. Сливници. У последње време из града су побегла 22 омладинца и 2 резервна официра.

ОБЛАСНИ ПОЛИЦИСКИ НАЧЕЛНИК:
А. Богданов

БР. 169

ИЗВЕШТАЈ СКОПСКОГ ОБЛАСНОГ ПОЛИЦИСКОГ НАЧЕЛНИКА АСЕНА БОГДАНОВА ОД 9 ОКТОБРА 1943 ГОД. О НАПАДУ ПРВЕ ЧЕТЕ СКОПСКО-КУМАНОВСКОГ ПАРТИЗАНСКОГ ОДРЕДА НА ДЕЛОВЕ ПЕДЕСЕТ ТРЕЋЕГ ПЕШАДИСКОГ ПУКА КОД С. СТРАЦИНА¹

Бр. 4483
9 X 1943 г.

Лично - поверљиво!

ГОСПОДИНУ
ДИРЕКТОРУ ПОЛИЦИЈЕ

Софија

Извештавам Вас, господине Директоре, да је 6 о. м. око 9.30 часова старији стражар Никола Јорданов Георгиев, руководилац полициске станице у с. Страцину, отишао у с. Карадачка,² удаљено 4 км северно од Страцина, да би извршио увиђај по-

¹ Оригинал, на бугарском језику, налази се у архиви Историског одељења ЦК СК Македоније.

² То није посебно село него део (улица) с. Страцин.

водом убиства које се пре неколико дана десило у овом селу. Собом је повео и млађег стражара ГенADIЈА Николова Младенова, из исте станице.

Око 11.30 часова, када је старији стражар Георгиев завршавао саслушање жене убијеног сељака, ова је, изашавши у двориште, започела да виче и плаче зато што су три наоружана лица терала њеног свекра везаних руку. Старији и млађи стражар одмах су изашли из куће. Чим су се они појавили, наоружана лица, тј. партизани, отворили су ватру на њих. Полицајци су одговорили ватром, али су приметили да је ватра учестала и са других страна села. Полицајци су решили да беже, да би се спасли. Успели су да сиђу у једну јаругу, где су партизани на њих отворили митраљеску ватру. Старији стражар Георгиев био је рањен и пао је, док је млађи стражар Младенов успео да побегне. У том тренутку пуцњаву су чули полицајци и војна чета у с. Страцину. Пошто је млађи стражар Младенов, који је успео да стигне у Страцин, био саслушан, војна чета и остали полицајци из станице решили су да изиђу, гоне и униште партизана, којих је, према првим подацима полиције, било око 200 људи.³

Од војске су изашла два пешадиска, један тешкомитраљески и један минобацачки вод, под командом потпоручника Георгиева.

Око 12.30 часова војска је била око Карадачке махале, а око 13.30 часова северно од ње, где су је партизани пресрели снажном пушчаном и митраљеском ватром.

У предњој патроли налазили су се један подофицир, неколико војника и млађи стражар П. Тимнев.

Једаге пешадиски вод био је истурен прилично напред, други је заостао удесно, а минобацачки и тешкомитраљески — прилично уназад. Ватра је трајала до 16 часова, када су партизани покушали да заобиђу лево крило пешадиског вода.

По наредби потпоручника Георгиева, пешадиски вод је почео да се повлачи, остављајући људе из предње патроле, који су се после спасли бекством. Он је такође наредио да се затражи помоћ од батаљона у Кривој Паланци.

Око 17 часова потпоручник Георгиев се повукао на висове северно од Страцина. У то време већ су била у Страцину појачања из Криве Паланке, под командом капетана Димитрова, и један камион.

Потпоручник Георгиев је оставио бојно обезбеђење а с осталим људима се склонио у Страцин. Тамо је капетан Димитров критиковао потпоручника Георгиева, зато што се по-

³ Прва чета Скопско-кумановског партизанског одреда бројала је око 40 бораца. У овој борби она није имала губитака (према исказу ппуковника Стојана Тодоровског-Ларга).

вукао и није одржавао контакт са партизанима, и кандидата — официера Младенова зато што није употребио минобацаче. Затим се камион пун војника вратио натраг у Криву Паланку.

7 ов. м. у Страцин је дошао економ 53 пука мајор Поп Иванов и почео да грди млађег стражара ГенADIЈА Младенова, зато што је напустио старијег стражара Георгиева, говорећи му да је полиција дужна да умире и др. То је неумесан поступак.

8 ов. м. у Страцин је дошао командир 53 пука, да би извршио инспекцију догађаја. Мој лични утисак из испитивања припадника полиције и војске јесте: да се војска повукла зато што су се партизани, којих није било више од 60—70 људи, повукли у једну густу шуму, где их је било веома тешко гонити. Командир чете није успео да преузме команду над сва четири вода. Од војника један је лако рањен и један заробљен (по имену Горанко, учитељ из Добрича, мобилисан).

Полицајац Тимнев тврди да се овај војник прикључио партизанима.

9 ов. м. затражио сам помоћ од војске, односно од капетана Димитрова, да један вод војника са неколико полицајаца оде и изврши претрес Карадачке махале и да нађе и донесе леш убијеног старијег стражара Георгиева.

Одговорио ми је да је задатак чете да обезбеђује само с. Страцин. Ако пак негде загрети опасност, полиција треба да писмом затражи помоћ од војске. После тога, када се добије одобрење од дивизије, биће дата помоћ. Речено ми је да од места где су на гарнизону имају право да се удаље 4 км, и то само приликом обуке. *

Суд о овоме избегавам да дам.

9 ов. м. у 14 часова упутио сам једну полициску патролу да рашчисти Карадачку махалу и да нађе леш старијег стражара Георгиева.

Око 18 часова ова се патрола вратила у с. Страцин и донела леш, са кога су партизани скинули одело и чизме.

Он је убијен на најзверскији начин.

10 ов. м. упутио сам патролу да рашчисти планину северно од Карадачке махале, а такође и шуму која се налази у истом правцу.

ОБЛАСНИ ПОЛИЦИСКИ НАЧЕЛНИК,
А. Богданов

Лично Полярително!

До Господина
Директора на полицията
от С. О. Ф. И. А.

Сух № 14403
9-8-1949 год

Донасям Ви Господице Директору, че на 5.т.м.към 9.30 часа, от стр. Никола Йорданов Георгиев зав.полк. участва с с.Странити отива въ с.Караджика 4 км.северно от Странити, да произведе дознание по станалото убийство преди няколко дни въ селото село въ близини съ себе си и мл.стрелара Геннадий Николаев Младенцов отъ селниа участва.

Към 11.30 часа, когато от стр.Георгиев е привързават разпита на жената на убития селянина, последната излизайки на двора, започнала да вика и плаче, понеже три въоръжени лица, караки свекъра и съ вържани ране. Незабавно стария и младия страмаръ излизат вън от къщата и при повъзването им, въоръжените лица партизани отдръпват огънъ срещу двамата полкити. Последните отговорили съ огънъ, но забелязали, че започва да зачестява стрелбата и отъ другите страни на селото. Двамата решава да бягатъ за да се спасятъ. Спъватъ да спенатъ въ едно дере, където партизаните отариватъ картеченъ огънъ по тяхъ. Ст.стрелара Георгиев бива раненъ и пада, а младия страмаръ Младенцов успява да избяга. Въ селниа моментъ стрелбата се е чува въ с.Странити отъ полицайи и войсковата рота. Следъ разузнаване и разпита на успялия да отиде въ Странити мл.стрелара Младенцов, войсковата рота и останалите полкити отъ участъка, решава да излезатъ и прогонятъ и унижатъ партизаните, които по партии следяни на полкити били около 200 души.

Отъ войсковата излизатъ два полкити взвода, единъ тежко картеченъ и единъ минохвъргаченъ взводъ, подъ командата на подпоручика Георгиев.

Към 12.30 часа войската е била около Караджика махала, а към 13.30 часа северно отъ нея, където биватъ постреляти отъ селниа пудоченъ и картеченъ огънъ отъ партизаните.

Въ предно разузнаване съ били единъ подполковникъ, няколко и мл.стреларъ П.Ивановъ.

Двамата полкити взводи се е вдаял поста напредъ, взорни е били въ открити и дъсно, а минохвъргачния и тежко картечния поста назадъ. Стрелбата е траива до 16 часа, като партизаните се се откънали да обходятъ дъния флангъ на полкити взводи.

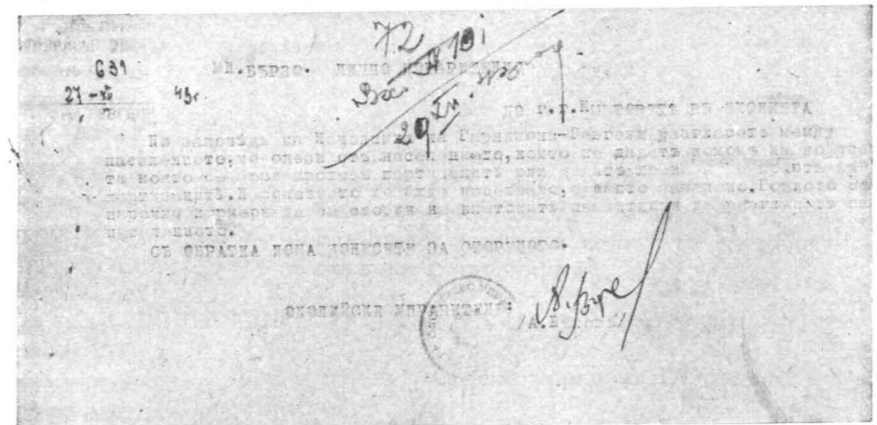
По заповедъ на подпор.Георгиев, полкити взводъ започва да се оттегля изоставяйки хората отъ предното разузнаване, които въ последствие съ бягство се спасяватъ, а така също наредитъ да се поиска помощ отъ дружината въ гр.Крива паланка.

Към 17 часа подпор.Георгиев се е оттеглил на височините северно отъ Странити, като въ това време, поддръжениата отъ Крива Паланка подъ командата на капитанъ Димитровъ и единъ кампюнъ се били вече въ Странити.

Подпоручикъ Георгиев оставя стражево охранение, а съ останалите хора се е прибралъ въ Странити. Тамъ капитанъ Димитровъ е извърлил подпоручика Георгиев, че се е оттеглил, а не е поддръжилъ контактъ съ партизаните, и общ.кампити Младенцов, че не е употребилъ минохвъргачния, следъ което съ кампюна излягъ съ войнниа и заминал обратнo за Крива Паланка.

На 7.т.м.отива въ с.Странити домакина на 53 полкити ма Йоръ подъ Ивановъ и започва да ругае мл.стрелара Геннадий Младенцов за оставяйки отъ стрелара Георгиев, че полкити е длъжна да мре и др. Това е неискъствена постъпка.

На 8.т.м.отива въ с.Странити командира на 53 полкити, да инспектира случая. Личните ми впечатления отъ разпитите на полкити и военни чинове, можах да разбера, че войската се е оттеглила, защото партизаните на брой не повече отъ 60-70 души се е оттеглили на ядрачъ въ окрепницата на една гъста гора, където е било трудно проследяването имъ. Ротния командиръ не е успялъ да поеме командата на четирите взвода. Отъ войнниите има единъ леко раненъ и единъ плененъ на име Горанко учителъ отъ гр.Добричъ и е близиранъ.

Фотокопија документа бр. 170

САОПШТЕЊЕ ЂЕВЂЕЛИСКОГ СРЕСКОГ УПРАВИТЕЉА ОД
27 ДЕЦЕМБРА 1943 ГОД. ПРЕТСЕДНИЦИМА ОПШТИНА О
НАРЕДБИ КОМАИДАНТА ЂЕВЂЕЛИСКОГ ГАРНИЗОНА ДА
СЕ СПАЛЕ ОНА СЕЛА КОЈА ПОМАЖУ ПАРТИЗАНЕ¹

Вр. хитно. Лично поверљиво.

ЂЕВЂЕЛИСКА
СРЕСКА УПРАВА
Бр. 631
27 XII 1943 г.
Ђевђелија

Г. Г. ПРЕТСЕДНИЦИМА У СРЕЗУ

По наређењу Начелника гарнизона у Ђевђелији, објавите
чстановништву да ће сви они који' не буду дали помоћ војсци
која се бори против партизана, или буду давали храну и при-
бежиште партизанима бити исељени, а село запаљено.²

Горње, помоћу специјалних курира, саопштити кметским
намесницима да би обавестили становништво.

СА ПОВРАЂЕНОМ ПОШТОМ ОВАВЕСТИТЕ О УЧИЂЕНОМ.

Срееки управник: А. Велев

(М. П.)

¹ Оригинал, на бугарском језику, налази се у архиви Исто-
риског одељења ЦК СК Македоније.

² Овакве мере биле су предузете у Кумановском, Кавадарском
и Неготинском срезу током 1943 год. до јуна 1944 год. Тада су
исељена м чога села (види Зборник, том VII, књ. 3, док. бр. 140).

**ИЗВОД ИЗ ПРЕСУДА СКОПСКОГ ВОЈНОГ ПРЕКОГ СУДА
ИЗРЕЧЕНИХ АКТИВИСТИМА НОБ ЗА ВРЕМЕ ОКУПАЦИЈЕ
НА ТЕРИТОРИЈИ МАКЕДОНИЈЕ ПОД БУГАРСКОМ ВЛА-
ШЋУ¹**

**Пресуда бр. 83 од 21-УШ-1941 год. Скопски В. П. суд- у
Скопљу, у саставу:**

**п. пуковник Иван Ванев,
поручник Васил Белчев,
поручник Венедик Филипов,
прокурор³ Петко Лаловски,
донео је ПРЕСУДУ: Осуђени на СМРТ⁴:
Миодраг Јосиф Тасић Ружић.**

- 2 -

**Пресуда бр. 91 од 29-УШ-1941 г. Скопски В. П. суд у
Скопљу, у саставу:**

**поручник В. Филипов,
поручник М. Ратков,
поручник Ив. Николов,
секретар Ив. Минчев,
зам. војног прокурора п.поручник Ж. Дончев,
ОСУДИО ЈЕ:
2 лица на по 2 године и 1 на 6 месеци.**

— 3 —

**Пресуда бр. 180 од 17-Х-1941 г. Скопски В. П. суд у Скопљу,
у саставу:**

**потпуковник Иван Ванев,
поручник Венедик Филипов,
Методи Христов,
п.[омоћник] војног прокурора, капетан Петко Лаловски,
донео је ПРЕСУДУ:**

¹ Докуменат, преведен на македонски језик, налази се у архиви Историског одељења ЦК СК Македоније. Овде објављујемо само изводе оних пресуда које смо пронашли и то онако како су били откуцани — као један докуменат.

* Воено полеви с'д — Војни преки суд

¹ Тужилац

* Нису извршене све ове пресуде; један део осуђених на смрт већ се налазио у партизанима. а неке су од њих. после жалбе вишем органу, помиловали, заменивши им смртну казну доживотном робијом.

На 10 г. ЗАТВОРА Стојадин Димитриев Младеновски и Благој Чедомир Манасијевић.

— 4 —

Пресуда бр. 70 од 8-Х1-1941 г. Скопски В. П. суд у Битољу, у саставу:

п. пуковник Зл. Захар,
поручник Кал. Халматиев,
поручник Никола Кирков,
п.[омоћник] в.[ојног] прокурора, капетан Михајло Кучов,
донео је ПРЕСУДУ: ОСУЂЕНИ НА СМРТ:

Трајко Јордансв Божинов,
Димитар Николсв Мирчев.

НА ДОЖИВОТНУ РОБИЈУ:

Стефан Георгиев Стојанов.

Аспарух Никслов Курубиновски на 10 година ЗАТВОРА.

— 5 —

Пресуда бр. 195 од 9-Х1-1941 г. Скопски В. П. суд у Куманову, у саставу:

п. пуковник Иван Ванев,
капетан М. Ангелов,
поручник В. Белчев,
Секретар Иван Минчев,
прокурор, капетан, Петко Лаловски,

ОСУЂЕНИ СУ:

Михаид Анастасов Трајков — на СМРТ ВЕШАЊЕМ,

Салтир Стојчев Гиев, Методи Богданов Антелиов, Борис Илиев Јовчев, Герасимов Миланов Димов и Трајан Стојанов Стоименов — на по 15 година СТРОГОГ ТАМНИЧКОГ ЗАТВОРА,

Кирил Илиев Менков на 5 година СТРОГОГ ТАМНИЧКОГ ЗАТВОРА,

Александар Петров Јакимов на 10 година СТРОГОГ ТАМНИЧКОГ ЗАТВОРА.

По другом делу исти су сви осуђени на казну: СМРТ ВЕШАЊЕМ.

— 6 —

Пресуда бр. 220 од 2-ХП-1941 г. Скопски В. П. суд у Куманову, у саставу:

п. пуковник Иван Ванев,
поручник Иван Николов, •
п. поручник Цветан Балдев,
војни прокурор, капетан Петко Лаловски,
донео је ПРЕСУДУ:

4 лида на по 10 година ЗАТВОРА.

Пресуда бр. 32 од 9-11-1942 г. Скопски В. П. суд у Велесу,
у саставу:

капетан Венедик Филипов,

капетан Илија Бенчев,

поручник Г. Пеев,

зам. прокурора, п.поручник Тодор Кочов,

донео је ПРЕСУДУ:

Тодор Коцев Наумов на ДОЖИВОТНИ СТРОГИ ЗАТВОР.

— 8 —

Пресуда бр. 133 од 9-У-1942 г. Скопски В. П. суд у Скопљу,
у саставу:

п. пуковник В. Глигоров,

капетан В. Филипов,

поручник Ил. Белчев,

з.[аменик] прокурора, Др. Сахатчиев,

по делу Љубомира Ђ. Лековића, Светолика Миленковића,
Властимира Мацана и др. из Скопља, донео је две пресуде на по
16 (шеснаест) година, а сви остали (десет) на СМРТ.

— 9 —

Пресуда бр. 213 од 30-У1-1942 г. Скопски В. П. суд у Би-
тољу, у саставу:

п. пуковник В. Глигоров,

капетан Г. Атанасов,

поручник Ил. Атанасов,

прокурор, п.пуковник, Г. Цумалиев,

ОСУДИО ЈЕ:

Даницу Христову Костову, Фанију Димитрову Мајкову и
др. 6 (шест) на по 15 (петнаест) година СТРОГОГ ЗАТВОРА'

— 10 —

Пресуда бр. 217 од 30-У1-1942 г. Скопски В. П. суд у Скопљу,
у саставу:

капетан В. Филипов,

поручник Ил. Бенчев,

поручник К. Милтев,

зам. вој. прокурора, поручник Цанко Балдев,

донео је ПРЕСУДУ:

1. Петар Глигоров Павлов на ДОЖИВОТНИ ЗАТВОР,

2. 1 лице на 15 година ЗАТВОРА.

— 11 —

Пресуда бр. 221 од 11-УП-1942 г. Скопски В. П. суд у
Скопљу, у саставу:

п. пуковник Васил Глигоров,
капетан Г. Атанасов,
поручник И. Атанасов,
и. п. в. прокурора, п.пуковник Г. Цумалиев,
ОСУДИО ЈЕ:

Дичка Манчева Дичкова, Цанка Тодора Игнева и др. тро-
јиду на СМРТ СТРЕЉАЊЕМ,

Мирона Пачева Недова на ДОЖИВОТНИ СТРОГИ ТАМ-
НИЧКИ ЗАТВОР,

13 лица на по 15 год. СТРОГОГ ТАМНИЧКОГ ЗАТВОРА,
1 лице на 9 година СТРОГОГ ТАМНИЧКОГ ЗАТВОРА, и
др. пет лица на 13 година СТРОГОГ ТАМНИЧКОГ ЗАТВОРА.

— 12 —

Пресуда бр. 227 од 16-УП-1942 г. Скопски В. П. суд у Би-
тољу, у саставу:

капетан В. Атанасов,
поручник К. Минков,
капетан В. Филипов,
з.[аменик] в. прокурора, поручник Цанко Балдев,
ОСУДИО ЈЕ:

Вангела Иванова Караганева на 12 година СТРОГОГ ТАМ-
НИЧКОГ ЗАТВОРА.

— 13 —

Пресуда бр. 229 од 17-УН-1942 г. Скопски В. П. суд у Би-
тољу, у саставу:

капетан Г. Атанасов,
капетан В. Филипов,
поручник К. Минков,
зам. в.[ојног] прокурора, поручник Цанко Балдев,
донео је ПРЕСУДУ:

Пенко Неделков Пенков осуђен на 15 година ЗАТВОРА.

— 14 —

Пресуда бр. 230 од 20-УН-1942 г. Скопски В. П. суд у Би-
тољу, у саставу:

капетан Г. Атанасов,
капетан В. Филипов,
поручник К. Минков,
з.[аменик] в.[ојног] прокурора, поручник Цанко Балдев,
донео је ПРЕСУДУ:

Иван Велков Велков и Кирил Петров Бајрамов на СМРТ,
Драган Ст. Данев и Тодор Мин. Крстев на ДОЖИВОТНИ
СТРОГИ ЗАТВОР, Димитар Ив. Велков и Зоре Ник. Јорданов

на по 15 (петнаест) година, Благој Секулов, Трајков и Петар Георгиев Стојанов на по 15 (петнаест) година,
Перко Андреев Стојков на казну СМРТИ.

— 15 —

Пресуда бр. 228 од 21-УП-1942 г. Скопски В. П. суд у Битољу, у саставу:

п. пуковник Васил Глигоров,
поручник Илија Атанасов,
поручник Илија Бенчев,
Никола Чакрков,
п. пуковник Г. Цумалиев,

" ОСУЂЕНИ:

Стефан Василев Наумов, Тошо Петров Ангелов, Кирил Тошев Крстев, Лазар Костов Попов, Исак Јаков Сартовски, Петар Ташков Божинов, Коста Вангелов Десанов, Георги Василев Наумов и Благој Христов Димитриев — сви на СМРТ ВЕШАЊЕМ.

4 лица на ДОЖИВОТНИ ТАМНИЧКИ ЗАТВОР.

9 лица на 15 година СТРОГОГ ТАМНИЧКОГ ЗАТВОРА.

2 лица на 10 година ТАМНИЧКОГ ЗАТВОРА.

— 16 —

Пресуда бр. 232 од 12-УШ-1942 г. Скопски В. П. суд у Скопљу, у саставу:

п. пуковник Георги Цумалиев,
капетан Венедик Филипов,
капетан Илија Бенчев,
и. п. в. прокурора, мајор Петар Најденов,

ОСУДИО ЈЕ:

Христа Иванова Бајалског на СМРТ.

— 17 —

Пресуда бр. 263 од 5-1X-1942 г. Скопски В. П. суд у Бујановцу, у саставу:

п. пуковник Васил Глигоров,
капетан Илија Бенчев,
поручник Илија Атанасов,
зам. прокурора, п. поручник В. Ганчовски,
донео је ПРЕСУДУ:

Станко Иванов Стошев на 15 (петнаест) година СТРОГОГ ЗАТВОРА.

— 18 —

Пресуда бр. 291 од 25-1X-1942 г. Скопски В. П. суд у Скопљу, у саставу:

пуковник Иван Венчев,
капетан Г. Атанасов,
поручник К. Минков,

в.[ојни] прокурор, п.пуковник Георги Цумалиев,
донео је" ПРЕСУДУ:

Осуђени на СМРТ:

Трајко Јорданов Бошков, Петар Крстев Попов.

На 15 година ЗАТВОРА: Стефан Трајков Безерков и Петар
Михајлов Иванов, и једно лице на 8 година ЗАТВОРА.

— 19 —

Пресуда бр. 301 од 16-X-1942 г. Скопски В. П. суд у Би-
тољу, у саставу:

пуковник Иван Ванев,
капетан Георги Атанасов,
капетан Илија Атанасов,

з.[аменик] в.[ојног] прокурора, п.поручник Тодор Кочев.

ОСУДИО ЈЕ:

Васила Петрова Наумова, Петра Митрова Христова и Ме-
тодија Иванова Костадинова на 15 година СТРОГОГ ТАМНИЧ-
КОГ ЗАТВОРА.

— 20 —

Пресуда бр. 324 од 28-X-1942 г. Скопски В. П. суд у Бл-
тољу, у саставу:

капетан Венедик Филипов,
капетан Илија Бенчев,
поручник Тодор Василев,

зам. в. прокурора, капетан Манчо Димитров,

донео је ПРЕСУДУ:

1 лице на 15 година СТРОГОГ ЗАТВОРА,

3 лица на 5 година СТРОГОГ ЗАТВОРА.

— 21 —

Пресуда бр. 322 од 30-X-1942 г. Скопски В. П. суд у Би-
тољу, у саставу:

пуковник Иван Ванев,
капетан Георги Атанасов,
поручник Кирил Минков,
војни прокурор, п.пуковник Г. Цумалиев.

ОСУЂЕНИ СУ: на СМРТ ВЕШАЊЕМ:

Трајан Костов Белев,
Бафтир Селимов Велиов,
Борис Иванов Срезов и
Иван Апостолов Мурцев,

9 лица на ДОЖИВОТНИ ЗАТВОР и

6 лица на по 15 година СТРОГОГ ЗАТВОРА.

Пресуда бр. 324 од 30-X-1942 г. Скопски В. П. суд у Битољу, у саставу:

пуковник Иван Ванев,
капетан Георги Атанасов,
поручник Кирил Минков,
п. в. прокурора, п. пуковник Г. Цумалиев,
донео је ПРЕСУДУ: ОСУЂЕНИ НА СМРТ:

Трајан Костов Белев,
Бафте Селимов Велиров,
Борис Иванов Срезов,
Иван Апостолов Мурцаев,
НА ДОЖИВОТНИ ЗАТВОР:

Никола Крстев Пендев,
Алексо Крстев Манев,
Кадри Керимов Рушидов,
Михаил Иванов Цаков,
Спиро Колев Иванов,
Трајан Крстев Пандев,
Тодор Крстев Чаралаов,
Наум Иванов Тунтев,
Георги Тодоров,

6 лица на 15 година ТАМНИЧКОГ ЗАТВОРА.

— 23 —

Пресуда бр. 326 од 2-X1-1942 г. Скопски В. П. суд у Скопљу, у саставу:

капетан Венедик Филипов,
капетан Илија Бенчев,
поручник Кирил Минков,
п. в. прокурор, п. пуковник Г. Цумалиев.

ОСУЂЕНИ СУ:

Никола Илиев Чашулев,
Александар Иванов,

Трпе Неделков Трпев, Вангелија Илиева Серафимова, Константин Петров Костов, Бранко Макс Фриханд, Ангел Лазаров Михајлов, Ратко Мелев Богојев, Трпе Димитров Јаковљев, Веселинка Георгиева Малинска, Страхил Георгиев Пинџуров, Петар Марков Наков — сви на СМРТ ВЕШАЊЕМ.

Вангелија Илиева Стојчева, Александар Иванов Арсеов, Трпе Неделков Трпев на ДОЖИВОТНУ РОБИЈУ.

5 лица на 15 година ЗАТВОРА.

— 24 —

Пресуда бр. 331 од 13-X1-1942 г. Скопски В. П. суд у Скопљу, у саставу:

капетан Венедик Филипов,
капетан Илија Бенчев,
поручник Кирил Минков,
зам. п. в. прокурора, п.поручник Тодор Кочов,
донео је ПРЕСУДУ:

1. Кирил Петров Димитров осуђен на СМРТ,
2. Георги Јован Мартиновић на 15 година ЗАТВОРА,
3. Никола Петров Видачић на 15 година ЗАТВОРА,
4. Георги Изидор Брајер осуђен на 15 година ЗАТВОРА.

— 25 —

Пресуда бр. 332 од 18-XI-1942 г. Скопски В. П. суд у Велесу, у саставу:

капетан Венедик Филипов,
капетан Илија Бенчев,
поручник Васил Хаџи-Василев,
зам. прокурора, п.поручник Тодор Кочов,
донео је ПРЕСУДУ:

Тодор П. Зафиров на 15 (петнаест) година СТРОГОГ ЗАТВОРА.

— 26 —

Пресуда бр. 333 од 22-XI-1942 г. Скопски В. П. суд у Прилепу, у саставу:

пуковник Иван Ванев,
капетан Георги Атанасов,
поручник Тодор Василев,
в. прокурор, потпуковник Георги Цумалиев,
донео је ПРЕСУДУ:

Кости Сотирову Миленкову и другима из Крушевског среза, од којих су у отсуству осуђени: 16 лица на СМРТ ВЕШАЊЕМ, 8 (осам) лица по 15 година СТРОГОГ ТАМНИЧКОГ ЗАТВОРА. Присутни: Симеон Тренков Најданов на СМРТ ВЕШАЊЕМ,

Сокол Антелов Попов, и Костадин Стеријев Попов на ДОЖИВОТНИ ТАМНИЧКИ ЗАТВОР,

12 (дванаест) лица по 15 (петнаест) година СТРОГОГ ТАМНИЧКОГ ЗАТВОРА и др.

— 27 —

Пресуда бр. 333 од 22-XI-1942 г. Скопски В. П. суд у Прилепу, у саставу:

пуковник Иван Ванев,
капетан Георги Атанасов,
поручник Тодор Василев,
прокурор, потпуковник Георги Цумалиев.

ОСУЂЕНИ на СМРТ ВЕШАЊЕМ:

1. Коста С. Миленков,
2. Манчо Г. Матаков,
3. Димитар Е. Берберов,
4. Фердинанд К. Велков,

5. и још 17 лица — сви на поменути казну. ДВА на ДОЖИВОТНИ СТРОГИ ТАМНИЧКИ ЗАТВОР, 12 лица на 15 година СТРОГОГ ТАМНИЧКОГ ЗАТВОРА и 3 лица на 6 година СТРОГОГ ТАМНИЧКОГ ЗАТВОРА.

— 28 —

Пресуда бр. 338 од 27-XI-1942 г. Скопски В. П. суд у Битољу, у саставу:

капетан Венедик Филипов,
капетан Илија Бенчев,
поручник Борис Бојациев,
з. вој. прокурора, капетан Христо Тодоров,
донео је ПРЕСУДУ: на СМРТ следећи:

Никола Тодоров Попов, Петар Т. Нешков, Христо Трпенов и Крсте Ацев Самарков,

на ДОЖИВОТНИ ЗАТВОР следећи:

Петар Кузманов и Христо Димитров,
а друга четворица на по 15 година СТРОГОГ ЗАТВОРА.

— 29 —

Пресуда бр. 339 од 28-XI-1942 г. Скопски В. П. суд у Битољу у саставу:

капетан Венедик Филипов,
поручник Борис Бојациев,
капетан Илија Бенчев,
зам. прокурора, капетан Христо Тодоров,
донео је ПРЕСУДУ:

Спас Вељанов Папучев на 15 година СТРОГОГ ЗАТВОРА.

— 30 —

Пресуда бр. 345 од 7-XI-1942 г. Скопски В. П. суд у Струмици, у саставу:

капетан Вене Филипов,
капетан Илија Бенчев,
поручник Тодор Василев,
војни прокурор, капетан Христо Тодоров,

ОСУДИО ЈЕ:

Ивана М. Китанова на 15 година СТРОГОГ ТАМНИЧКОГ ЗАТВОРА.

Пресуда бр. 351 од 11-ХП-1942 г. Скопски В. П. суд у Прилепу, у саставу:

капетан Георги Атанасов,
капетан Иван Костојчинов,
капетан Пано Гаврилов,

и. з. п. прокурора, п.поручник Тодор Кочев,

ОСУДИО ЈЕ:

Ирфано Јакупова Мусова и другу четворицу на 10 година
ЗАТВОРА.

— 32 —

Пресуда бр. 362 од 15-ХИ-1942 г. Скопски В. П. суд у Владичином Хану, у саставу:

капетан Венедик Филипов,
капетан Илија Бенчев,
капетан Петар Тапгков,

војни прокурор, п.пуковник Г. Цумалиев,

ОСУДИО ЈЕ НА СМРТ-

Добривоја Стојанова Станкова, Александра Владимирова
Стојанова, Тихомира Св. Миленкова, Сребрен Златкова.

— 33 —

Пресуда бр. 377 од 16-ХИ-1942 г. Скопски В. П. суд у Скопљу, у саставу:

пуковник Иван Ванев,
капетан Пано Гаврилов,
поручник Тодор Василев,

зам. в. прокурора, п.поручник Тодор Кочев,

донео је ПРЕСУДУ:

1. Тодор Богданов Цанков — СМРТ ВЕШАЊЕМ,

2. Слободан Христов Трајаков — СТРОГИ ТАМНИЧКИ

ЗАТВОР 15 (петнаест) година.

— 34 —

Пресуда бр. 383 од 22-ХИ-1942 г. Скопски В. П. суд у Велесу, у саставу:

капетан Венедик Филипов,
капетан Илија Бенчев, >
капетан Петар Тачков,

3. в. прокурора, п.поручник Тодор Кочев,

донео је ПРЕСУДУ:

Осуђени на СМРТ:

Стојан Јорданов Бурчов,
Иван Ендреев Басаров,

Стоилко Костадинов Иванов,
Меди Наимов Мустафов,
Родна Лазова Ивева,
Илија Клинкарод,
Страхил Гигов.

ОСУЂЕНИ НА ДОЖИВОТНУ РОБИЈУ:

Јовче Ђошев Матов,
Тодор Бисимов,
Панче Петров Алчев.

На 15 година ЗАТВОРА:

Славчо Лазов Илиев и Владимир Лазов Илиев,

- 2 лица на 10 година ЗАТВОРА.

— 35 —

Пресуда бр. 389 од 25-ХИ-1942 г. Скопски В. П. суд у Битољу:

ОСУЂЕНИ СУ:

Милан Димитров Думов,
Анастас Димитров Думов,
Крсте Георгиев Катрациев,
Живко Ташков Минчев,

Александар Димитров Герасов — сви на ДОЖИВОТНИ СТРОГИ ЗАТВОР.

2 лица на по 15 година СТРОГОГ ЗАТВОРА и

2 лица на по 10 година.

— 36 —

Пресуда бр. 3 од 14-1-1943 г. Скопски В. П. суд у Битољу.
у саставу:

капетан Илија Бенчев,
поручник Кучо Стојанов,
поручник Борис Бојациев,
прокурор, п.пуковник Г. Цумалиев,
донео је ПРЕСУДУ:

Борис Манчов Нечов,
Атанас Георгиев Манчев,

Илија Симов Мајар и др. 4 лица на по 15 (петнаест) година СТРОГОГ ЗАТВОРА.

— 37 —

Пресуда бр. 7 од 15-1-1943 г. Скопски В. П. суд у Прилепу,
у саставу:

капетан Венедик Филипов,
поручник Георги Пеев,
п.поручник Борис Радев,

и. з. в. п. прокурора, п.поручник Тодор Кочев,

ОСУДИО ЈЕ:

Риста Георгиева Талева-Тутева на **ДОЖИВОТНИ ЗАТВОР**
и др. 4 на 15 година **ЗАТВОРА**.

— 38 —

Пресуда бр. 8 од 18-1-1943 г. Скопски В. П. суд у Прилепу,
у саставу:

капетан Венедик Филипов,
поручник Георги Пеев,
п.поручник Борис Радев,

зам. в. прокурора, п.поручник Тодор Кочев,

ДОНЕО ЈЕ ПРЕСУДУ:

на 15 година **СТРОГОГ ЗАТВОРА:**

Никола Венев Николов,
Боге Гошев Мојсковски,
Методи Митрев Петров.

— 39 —

Пресуда бр. 15 од 22-1-1943 г. Скопски В. П. суд у Прилепу,
у саставу:

капетан Георги Атанасов,
капетан Венедик Филипов,
п.поручник Борис Радев,

зам. в. прокурора, п.поручник Тодор Кочев,

донео је ПРЕСУДУ:

1. Вангел Вељенов Петров — **СМРТ.**

2. Кољо Тодев Велков — **ДОЖИВОТНИ ЗАТВОР.**

— 40 —

Пресуда бр. 16 од 23-1-1943 г. Скопски В. П. суд у Битољу,
у саставу:

капетан Илија Бенчев,
поручник Кучо Стојанов,
поручник Георги Пеев,
п. в. прокурора п.луковник Георги Цумалиев,

донео је ПРЕСУДУ:

6 лица на 15 година **СТРОГОГ ТАМНИЧКОГ ЗАТВОРА,**

1 лице на 1 годину **СТРОГОГ ЗАТВОРА.**

— 41 —

Пресуда бр. 17 од 24-1-1943 г. Скопски В. П. суд у Прилепу,
у саставу:

капетан Венедик Филипов,
капетан Георги Атанасов;
п.поручник Борис Радев,

и. з. в. п. прокурора, поручник Тодор Кочев,

ОСУДИО ЈЕ:

Георгија Спиркова Талева на **ДОЖИВОТНИ ЗАТВОР** и др. 4 на 15 година **ЗАТВОРА**.

Пресуда бр. 29 од 2-11-1943 г. Скопски В. П. суд у Штипу, у саставу:

потпуковник Георги Цумалиев,
капетан Георги Атанасов,
п.поручник Борис Радев,
з. в. прокурора, капетан Стоју Стоев,
донео је **ПРЕСУДУ:**

Славко Коцев Стоименов, Благој Јорданов Попов, Кирил Г. Кукушов и Васил М. Доганџиев по 15 (петнаест) година **ЗАТВОРА** и др.

— 43 —

Пресуда бр. 24 од 3-11-1943 г. Скопски В. П. суд у Скопљу, у саставу:

капетан Георги Атанасов,
поручник Кучо Стојанов,
п.поручник Борис Радев,
п. в. прокурора, мајор П. Најденов,

ОСУДИО ЈЕ:

Ника Перова Димова и Серафима Миланова Иванова на **СМРТ ВЕШАЊЕМ**.

— 44 —

Пресуда бр. 29 од 8-11-1943 г. Скопски В. П. суд у Штипу, у саставу:

потпуковник Георги Цумалиев,
капетан Георги Атанасов,
п.поручник Борис Радев,
и. з. в. п. прокурора, капетан Стоју Стоев,
донео је **ПРЕСУДУ:**

Славко Коцев Стоименов, Кирил Георгиев Кукушев и други 3 — сви на 15 (петнаест) година **ЗАТВОРА** и Кирил Алексов Димитров на 10 година **ЗАТВОРА**.

— 45 -

Пресуда бр. 49 од 18-11-1943 г. Скопски В. П. суд у Прилепу, у саставу:

капетан Георги Атанасов,
поручник Кучо Стојанов,
поручник Георги Пеев,
и. з. п. в. прокурора, капетан Стоју Стоев,

ОСУДИО ЈЕ:

Петра Глигорова Здравева на ДОЖИВОТНИ ЗАТВОР, а
Георгија Глигорова Здравева на 15 година ЗАТВОРА.

— 46 —

Пресуда бр. 51 од 22-11-1943 г. Скопски В. П. суд у Прилепу,
у саставу:

капетан Георги Атанасов,
поручник К. Стојанов,
поручник Пеев,

донео је ПРЕСУДУ:

1. Сотир Петров Георгиев, 2. Благој Христов Ангелков, 3.
Благој Јосифов Николов на СМРТ ВЕШАЊЕМ.

— 47 —

Пресуда бр. 54 од 24-11-1943 г. Скопски В. П. суд у Влади-
чином Хану, у саставу:

потпукозник Георги Цумалиев,
капетан В. Филипов,
капетан Илија Бенчев,
мајор Петар Најденов,

донео је ПРЕСУДУ:

осуђени на СМРТ:

Георги Милен Никола,

на ДОЖИВОТНИ ЗАТВОР: Никола Иванов Георгиев,
Стратија Љубомиров Георгиев, Миодраг Јорданов Брајков, Све-
тозар Банков Ангелов, Милутин Атанасов Петров, Душан Стан-
ков Стаменов, Стојадин Георгиев Милев, Добривоје Стојанов,
Ђуро Светозаров,

1 лице на 10 година ЗАТВОРА.

— 48 —

Пресуда бр. 61 од 27-11-1943 г. Скопски В. П. суд у Прилепу,
у саставу:

капетан Венедик Филипов,
капетан Илија Бенчев,
п.поручник Кацаров,
з. п. в. прокурора, капетан Стоју Стоев,

ОСУДИО ЈЕ:

Милан Тодоров Миланов и др. 47 осуђени су на 15 година
ЗАТВОРА, 7 лица на 7 година ЗАТВОРА и 1 лице на 1 годину.

— 49 —

Пресуда бр. 61 од 5-III-1943 г. Скопски В. П. суд у Скопљу,
у саставу:

капетан Г. Атанасов,
капетан Илија Бенчев,
поручник Г. Пеев,
за вој. прокурора, Стоју Стоев,
донео је ПРЕСУДУ:
Борис Т. Соколов на СМРТ.

— 50 —

Пресуда бр. 62 од 6-III-1943 г. Скопски В. П. суд у Скопљу,
у саставу:

капетан Георги Атанасов,
капетан Илија Бенчев,
поручник Георги Пеев,
зам. вој. прокурора, капетан Стоју Стоев,
донео је ПРЕСУДУ:

1. Стефан Перов Цветков — СМРТ ВЕШАЊЕМ,
2. Бранко Нешов Павлов — 15 (петнаест) година СТРОГОГ
ЗАТВОРА и др.

— 51 —

Пресуда бр. 72 од 17-III-1943 г. Скопски В. П. суд у Вла-
дичином Хану, у саставу:

капетан Георги Атанасов,
капетан Илија Бенчев,
поручник Георги Пеев,
секретар Филип Мирчев,
прокурор, мајор Петар Најденов.

ОСУЂЕНИ СУ:

Милан Ризов Николов и Архангел Јорданов Стаменов на
ДОЖИВОТНИ СТРОГИ ТАМНИЧКИ ЗАТВОР.

Иван Стојанов Митев, Стојан Георгиев Станков и Михаил
Тихов Стилков по 15 година СТРОГОГ ТАМНИЧКОГ ЗАТВОРА.
Живко Павлов Митев на СМРТ.

— 52 —

Пресуда бр. 81 од 25-III-1943 год. Скопски В. П. суд у Би-
тољу, у саставу:

капетан Венедик Филипов,
поручник Кучо Стојанов,
поручник Борис Бојациев,
зам. прокурора, капетан Стоју Стоев,

ОСУДИО ЈЕ:

Тодора Петрова Дариева на ДОЖИВОТНИ СТРОГИ ЗА-
ТВОР.

Крста Велева Митрева на 15 (петнаест) година СТРОГОГ
ЗАТВОРА.

Пресуда бр. 95 од 27-111-1943 г. Скопски В. П. суд у Прилепу, у саставу:

капетан Георги Атанасов,
капетан Илија Бенчев,
поручник Михаил Тенев,
зам. в. прокурора, п.поручник Борис Радев,
донео је ПРЕСУДУ:

Веле Конев Георгиев на 15 (петнаест) година СТРОГОГ ЗАТВОРА.

— 54 —

Пресуда бр. 97 од 27-111-1943 г. Скопски В. П. суд у Прилепу, у саставу:

капетан Георги Атанасов,
капетан Илија Бенчев,
поручник Михаил Тенев,
Ч'. донео је ПРЕСУДУ:

Благој Миланов Бошков на СТРОГИ ДОЖИВОТНИ ЗАТВОР.

— 55 —

Пресуда бр. 98 од 30-111-1943 г. Скопски В. П. суд у Прилепу, у саставу:

капетан Георги Атанасов,
капетан Илија Бенчев,
поручник Михаил Тенев,
зам. прокурора, п.поручник Борис Милев,
донео је ПРЕСУДУ:

Блага Рампова Јорданова на 15 година СТРОГОГ ЗАТВОРА.

— 56' —

Пресуда бр. 102 од 31-111-1943 г. Скопски В. П. суд у Прилепу, у саставу:

капетан Г. Атанасов,
капетан Илија Беличков,
поручник М. Тенев,
з. в. прокурора, п.поручник Б. Милев,
донео је ПРЕСУДУ:

13 лица на ДОЖИВОТНИ ЗАТВОР, 6 лица по 6 месеци СТРОГОГ ЗАТВОРА.

— 57 —

Пресуда бр. 112 од 10-1У-1943 г. Скопски В. П. суд у Скопљу, у саставу:

капетан Илија Бенчев,
поручник Кучо Стојанов,
поручник Михаил Тенев,
и. з. п. в. прокурора, п.поручник Борис Милев,
ОСУДИО ЈЕ:

Стамена Наскова на 15 година СТРОГОГ ТАМНИЧКОГ
ЗАТВОРА.

— 58 —

Пресуда бр. 131 од 13-1У-1943 г. Скопски В. П. суд у Велесу, у саставу:

п.пуковник Г. Цумалиев,
капетан Г. Атанасов,
капетан В. Филипов,
в. прокурор, мајор В. Најденов,
донео је ПРЕСУДУ:

Борис Славевјков Трајков, Милан Андреев Сланев, Димче Петров Чокалев и Вера Г. Мирчева по 15 (петнаест) година СТРОГОГ ЗАТВОРА, 2 по 10 година ЗАТВОРА и др.

— 59 —

Пресуда бр. 145 од 8-У-1943 г. Скопски В. П. суд у Скопљу, у саставу:

капетан Георги Атанасов,
капетан Илија Бенчев,
поручник Кучо Стојанов,
зам. п. в. прокурора, п.поручник В. Минов,
донео је ПРЕСУДУ:

1 лиде на 15 година СТРОГОГ ЗАТВОРА.

— 60 —

Пресуда бр. 151 од 12-У-1943 г. Скопски В. П. суд у Владичином Хану, у саставу:

капетан Илија Бенчев,
поручник Кучо Стојанов,
поручник Михаил Тенев,
зам. прокурора, Борис Милев,
ОСУДИО ЈЕ:

Милана Стефанова „Брку“, Кристијана Ангелова Тодорова „Карпуша“ и Станоја Николова Стефанова на СМРТ у отсуству,

Борка Радивоја Радића и Мариола Миланова Костадинова на 15 (петнасет) година СТРОГОГ ЗАТВОРА.

— 61 —

Пресуда бр. 156 од 18-У-1943 г. Скопски В. П. суд у Велесу, у саставу:

капетан Г. Атанасов,
капетан Ил. Бенчев,
поручник К. Стојанов,
донео је ПРЕСУДУ:

6 лица на по 15 година СТРОГОГ ЗАТВОРА, 1 лице на 10 година СТРОГОГ ЗАТВОРА и 1 лице на 6 месеци.

— 62 —

Пресуда бр. 183 од 30-У-1943 г. Скопски В. П. суд у Битољу, у саставу:

п.пуковник Георги Цумаилев,
капетан Венедик Филипов,
поручник Михаил Тенев,
зам. прокурора, капетан Стоју Стоев,
донео је ПРЕСУДУ:

Зиса Атанасов Костов на ДОЖИВОТНИ СТРОГИ ЗАТВОР и 7 лица на 15 (петнаест) година.

— 63 —

Пресуда бр. 218 од 29-У1-1943 г. Скопски В. П. суд у Битољу, у саставу:

п.пуковник Г. Цумалиев,
капетан В. Атанасов,
поручник Кучо Стојанов,
з. в. прокурора, капетан Стоју Стоев,
донео је ПРЕСУДУ:

Георги Стојчев Тапанциев — СМРТ.
Павел С. Иванов на 15 (петнаест) година и др.

— 64 —

Пресуда бр. 206 од 16-УН-1943 г. Скопски В. П. суд у Струмици, у саставу:

капетан Георги Атанасов,
капетан Илија Бенчев,
поручник Кучо Стојанов,
војни прокурор, капетан Ст. Стоев.
ОСУЂЕНИ* СУ:

Кузман Цветанов Јосифов „Питу" и
Борис Илиев Цонев на СМРТ,

Митко Петров Димитров на ДОЖИВОТНИ СТРОГИ ЗАТВОР и

1 на 2 године СТРОГОГ ТАМНИЧКОГ ЗАТВОРА.

Пресуда бр. 221 од 31-УШ-1943 г. Скопски В. П. суд у Ви-
тољу, у саставу:

потпуковник Г. Цумалиев,
капетан Георги Атанасов,
поручник Кучо Стојанов,
зам. гпрокурора, капетан Стоју Стоев,
донео је ПРЕСУДУ:

Борис Методијев Алтипармаков на СМРТ у отсуству,
Стефан Сотиров Попов на 15 (петнаест) година СТРОГОГ
ЗАТВОРА, Александар Н. Чокрев на 10 (десет) година СТРО-
ГОГ ЗАТВОРА и др.

— 66 —

Пресуда бр. 259 од 13-Х-1943 г. Скопски В. П. суд у Ве-
лесу, у саставу:

капетан Венедик Филипов,
капетан Илија Бенчев,
поручник Кучо Стојанов,
в. прокурор, мајор Петар Најденов,
донео је ПРЕСУДУ:

Зоњу Александров Попов, из с. Градиште, Срез севлиев-
ски, и Братован Петров Братованов, из с. Шумата, Срез сев-
лиевски, на казну СМРТИ у отсуству.

— 67 —

Пресуда бр. 268 од 21-Х-1943 г. Скопски В. П. суд у При-
лепу, у саставу:

капетан Венедик Филипов,
капетан Илија Бенчев,
поручник Кучо Стојанов,
зам. в. прокурора, капетан П. Рајков,
донео је ПРЕСУДУ:

Петар Димитров Пајмаков на 15 (петнаест) година СТРО-
ГОГ ЗАТВОРА.

— 68 —

Пресуда бр. 291 од 23-Х-1943 г. Скопски В. П. суд у Би-
тољу, у саставу:

капетан Венедик Филипов,
капетан Вене Бенчев,
поручник Добри Богданов,
и. в. гпрокурора, капетан Стоју Стоев,
ОСУДИО ЈЕ:

Крста Лазарова Чолакова и Бориса Стојанова Николова
на СМРТ.

Пресуда бр. 295 од 25-X-1943 г. Скопски В. П. суд у Битољу, у саставу:

капетан Венедик Филипов,
капетан Илија Бенчев,
поручник Добри Богданов,
з. в. прокурора, капетан Стоју Стоев,
донео је ПРЕСУДУ:

1. Атанас Вангелов Лулев и Никола Марков Китанов на 15 (петнаест) година СТРОГОГ ЗАТВОРА.

2. Јордан Георгиев Иванов и Ангел Костов Богданов на по 10 (десет) година СТРОГОГ ЗАТВОРА.

— 70 —

Пресуда бр. 296 од 25-X-1943 г. Скопски В. П. суд у Битољу, у саставу:

капетан Венедик Филипов,
капетан Илија Бенчев,
поручник Добри Богданов,
з. в. прокурора, капетан Стоју Стоев,
донео је ПРЕСУДУ:

Алекса Спасов Јанкулов, Ката Михајлова Бошева и Петар Тодоров Јанкулов на по 15 (петнаест) година СТРОГОГ ЗАТВОРА.

— 71 —

Пресуда бр. 298 од 26-X-1943 г. Скопски В. П. суд у Битољу, у саставу:

капетан Венедик Филипов,
капетан Илија Бенчев,
поручник Добри Богданов,
зам. п. в. прокурора, капетан Стоју Стоев,
донео је ПРЕСУДУ:

1 лице на ДОЖИВОТНИ СТРОГИ ЗАТВОР,
2 лица на по 15 година СТРОГОГ ЗАТВОРА,
4 лица на по 10 година СТРОГОГ ЗАТВОРА.

— 72 —

Пресуда бр. 299 од 27-X-1943 г. Скопски В. П. суд у Скопљу, у саставу:

капетан Венедик Филипов,
капетан Илија Бенчев,
поручник Добри Богданов,
з. в. прокурора, капетан Стоју Стоев.

ОСУЂЕНИ СУ:

**Петар Нешков, Коста Тодоров Петков и Благој Спасев
Трпенов на СМРТ ВЕШАЊЕМ,
Христо Георгиев Петров на ДОЖИВОТНИ ЗАТВОР,
на ДЕСЕТ година СТРОГОГ ЗАТВОРА 4 лица, а 2 лица
на 15 година.**

— 73 —

**Пресуда бр. 25 од 7-11-1944 г. Скопски В. П. суд у Скоп-
љу, у саставу:**
**пуковник Георги Цумалиев,
капетан Венедик Филипов,
капетан Илија Бенчев,
п. в. прокурора, мајор Петар Најденов,
донео је ПРЕСУДУ:**
1 лице на 4 месеца ПРИТВОРА.

— 74 —

**Пресуда бр. 28 од 13-11-1944 г. Скопски В. П. суд у Скоп-
љу, у саставу:**
**пуковник Г. Цумалиев,
капетан В. Филипов,
капетан Ил. Бенчев,
прокурор, мајор Петар Најденов,
донео је ПРЕСУДУ:**
**1. Кирил Данаилов Георгиев, инжењер, и Ацо Георгиев
Димитров на СМРТ.
2. Георги Икономов и Борис Канчевски — СТРОГИ ДО-
ЖИВОТНИ ЗАТВОР.
6 лица по 15 година затвора, а 1 на 10 година.**

— 75 —

**Пресуда бр. 33 од 17-11-1944 г. Скопски В. П. суд у Ђев-
ђелији, у саставу:**
**пуковник Георги Цумалиев,
капетан Венедик Филипов,
капетан Илија Бенчев,
и. з. в. прокур. капетан Стоју Стоев,
донео је ПРЕСУДУ:**
**Борис Петров Карпузов и Георги Велков Димов — на
СМРТ, Христо Иванов Шуклев на СТРОГИ ДОЖИВОТНИ
ТАМНИЧКИ ЗАТВОР, и тројица на 1 годину затвора.**

— 76 —

**Пресуда бр. 49 од 22-11-1944 г. Скопски В. П. суд у Охриду,
у саставу:**

пуковник Г. Цумалиев,
капетан Илија Бенчев,
п. поручник Ф. Кадаров,
зам. п. в. прокурора, капетан Стоев,
донео је ПРЕСУДУ:

1. Христо Георгиев Групчев на ДОЖИВОТНИ СТРОГИ
ЗАТВОР,

2. Ратка Ковачева на 15 година СТРОГОГ ЗАТВОРА,

3. Христо Петров Јанков на 15 година ЗАТВОРА.

— 77 —

Пресуда бр. 60 од 26-11-1944 г. Скопски В. П. суд у Прилепу, у саставу:

капетан Венедик Филипov,
капетан Илија Бенчев,
п. поручник Филип Кацаров,
зам. в. прокурора, капетан С. Стоев,
донео је ПРЕСУДУ:

Војно Даналов Павлов,
Богоје Илиев,
Злате Тренков Најденов
сви на СМРТ ВЕШАЊЕМ.

— 78 —

Пресуда бр. 62 од 26-11-1944 г. Скопски В. П. суд у Прилепу, у саставу:

капетан Венедик Филипov,
капетан Илија Бенчев,
п. поручник Филип Кацаров,
зам. в. прокурора, капетан Ст. Стоев,
донео је ПРЕСУДУ:

Стојан Христов Милев — СМРТ,
Пандора Чеснова — ДОЖИВОТНИ СТРОГИ ЗАТВОР.

— 79 —

Пресуда бр. 132 од 8-1У-1944 г. Скопски В. П. суд у Бевђелији, у саставу:

капетан Венедик Филипov,
поручник Филип Кацаров,
п. поручник Христо Махлебашиев,
вој. прокурор, мајор Петар Најденов,
донео је ПРЕСУДУ:

на казну СМРТИ:

Деко Андонов Ковачев, Димитар Григорков Зафиров, Јанак Г. Угринов, Александар Д. Кјајев, Христо Василев Поп Христов и Димитар К. Брзилов,

На ДОЖИВОТНИ СТРОГИ ЗАТВОР: Марика Д. Кјајева и Василка Панова Дутанова, двојица на по 15 (петнаест) година СТРОГОГ ЗАТВОРА и други.

— 80 —

Пресуда бр. 179 од 22-У-1944 г. Скопски В. П. суд у Скопљу, у саставу:

пуковник Г. Цумалнев,
капетан Венедик Филипов,
поручник Филип Кацаров,
војни прокурор, мајор Петар Најденов,
донео је ПРЕСУДУ:

Отсутни п.поручник Дичо Петров Таков, из с. Проглед, Срез асеновградски, на казну СМРТИ.

2. Канд. подоф. Продан Делчев Брајков, од Љуљина — Јамболско,

3. ефретор Никола Танчев, из с. Дреновец, Срез атоски,

4. редов Матеј Семков Кочаманов, из Карлова,

5. редов Ангел Гостоудинов Ангелов, из с. Опан, Срез старозагорски,

6. редов Георги Димитров Дачев, из с. Лилково, Срез пловдивски —

сви горе набројани осуђени су на казну СМРТИ.

Петар Генев Хамбарлиски, из с. Секиране, Срез пловдивски,

Марко Ганев Марков, из с. Козаревец, Срез старозагорски, на СМРТ.

Истом пресудом осуђено је на ДОЖИВОТНИ СТРОГИ ЗАТВОР 36 (тридесет и шест) лица.

— 81 —

Пресуда бр. 200 од 9-У1-1944 г. Скопски В. П. суд у Скопљу, у саставу:

капетан В. Филипов,
п.поручник Ф. Кацаров,
п.поручник Хр. Махлебашиев,
з. п. в. прокурора, Стоју Стоев,
донео је ПРЕСУДУ:

1. Методи Иванов Габеров на ДОЖИВОТНИ ЗАТВОР и др. 5 лица на 15 година ЗАТВОРА.

— 82 —

Пресуда бр. 4 од 30-У1-1944 г. Скопски В. П. суд у Скопљу, у саставу:

мајор Георги Атанасов,
поручник Христо Димитров,

поручник Петар Еленков,
вој. прокурор, капетан Др. Рајков,
донео је ПРЕСУДУ:
У ОТСУСТВУ:

Владимир Столев Стефанов, Трајко А. Белински и Тодор
Ст. Нешков — СМРТ СТРЕЉАЊЕМ.

— 83 —

Пресуда бр. 249 од 14-УП-1944 г. Скопски В. П. суд у Прилепу, у саставу:

капетан В. Филипов,
поручник Б. Пешев,
поручник Ф. Кацаров,
п. в. прокурора, п. пуковник, Живко Златков
донео је ПРЕСУДУ:

осуђени су на СМРТ:
Методи Георгиев Попов,
Петар Сгиров П. Танасов,
Александар Танасов Спиrow,
Вера Николова — Илијева — Орофчанец,
Александар Иванов Грозданов Цветанов,
Кирил Јорданов Пунтев,
Христо Јорданов Николов. (

Осуђени су на 15 год. ЗАТВОРА:
ЈБуба Јорданова Илијева,
Благој Здравев Христов,
Гордана Стефанова Јазарева,
ЈБуба Николова Темелкова,
Стефка Кирова Крстева.

ТЕЛЕГРАМ КАВАДАРСКЕ СРЕСКЕ ПОЛИЦИСКЕ УПРАВЕ
ОД 1 АВГУСТА 1944 ГОД. ПОМОЋНИКУ СКОПСКОГ ОБЛА-
СНОГ ДИРЕКТОРА О УЛАСКУ ПАРТИЗАНА У С. МРЗЕН
ОРАОВЕЦ¹

ИЗВЕШТАЈ

0 саставу дежурне групе и насталим догађајима у ноћи између 31 јула и 1 августа 1944 год. на територији Скопске полициске области.

ДЕЖУРНА ГРУПА:

1. Тодор К. Тасев — старешина групе
2. Рашо Ц. Рашев — деж. агент.

ДОГАЂАЈИ:

Телеграм бр. 3779 од 31 VII 1944 год. — Кавадарци.

Господину Пом. обл. директора, руководиоцу полиције и Државне сигурности, Скопље. У вези с бр. II 985/44 год. извештавам Вас, господине Пом. директора, да је 30 јула о.г. око 19 часова група илегалца, око 200 људи², напала са свих страна с. Мрзен Ораовец у мом срезу. Свирали су на хармоници, играли коло и одржали говоре на кавадарском и прилепском дијалекту. Око 12 часова, ноћу, спалили су архиву школе и кметског намесништва, узели хлеба из села, једну воловску кожу, две канте за масло и са собом⁸ одвели следећа лица: Коста Иванов Станков — 32 год.; Борис Димев Анев — 32 год., земљорадник; Петар Борисов Блажев — 20 год., војник-кандидат за подофицира, из Скопља; Добре Атанасов Иванов — 19 год., земљорадник; Иван Лазов Арсов — 31 год.; Лазар Јосифов Иванов — 18 год.; Трајчо Цонев Христов — 30 год.; Кирил Петров Ксстов — 26 год.; Илија Ставрев Лазов — 40 год.; Глигор Ефремов Лазов — 35 год.; Ангел Цонев Христов — 18 год.; Трајче Рамов Петров — 18 год.; Борис Бобер Бочев — 20 год.; Владе Димов Ефтимов — 22 год., демобилисани војник; Санде Додев Митков — 31 год.; Кирил Јончев Алексиев — 26 год.; Пане Петрушев Јончев — 28 год.; Христо Дилов Димов — 32 год.;

¹ Телеграм, на бугарском језику, налази се у архиви Историског одељења ЦК СК Македоније.

² У с. Мрзен Ораовец ушла је једна чета од око 25—30 бораца Трећег батаљона Друге македонске бригаде.

³ Формулација окупаторске власти за лица која се прикључују партизанима.

Димо Стојанов Петрушев — 48 год.; Дано Чичев Ангелов — сви из истог села. Илегалци су били наоружани: митраљезима, пушкмитраљезима, шмајсерима и пушкама. Око 1 часа по поноћи они су напустили село и упутили се у правцу Прилепа и с. Фариш.

Горње Вам достављам ради знања.

Предао мл. полиц. стр.⁴ Василев.

БР. 173

ТЕЛЕГРАМ КАВАДАРСКЕ СРЕСКЕ ПОЛИЦИСКЕ УПРАВЕ
ОД 4 АВГУСТА 1944 ГОД. ПОМОЋНИКУ СКОПСКОГ ОБЛА-
СНОГ ДИРЕКТОРА О ОДЛАСКУ У НОВ И ПО МАКЕДОНИЈЕ
62 ЧОВЕКА ИЗ СЕЛА РОСОМАН, МАНАСТИРЦИ И ВОЗАРЦИ¹

ИЗВЕШТАЈ

0 саставу дежурне групе и о догађајима насталим ноћу
3/4 о.м. на територији Скопске области.

ДЕЖУРНА ГРУПА:

1. Михаил Н. Лазаров — старешина групе
2. Трифон Хр. Гергов — дежурни агент.

ДОГАЂАЈИ:

Телеграм бр. 3854 од VIII 1944 год. — Кавадарци.

Господину Пом. обл. директора, руководиоцу полиције и Државне сигурности. У вези с бр. II 987 од 1944 год. извештавам Вас, господине Пом. директора, да је 2/3 о.м. око 21,30 часова група илегалца, њих око 40—50 људи, напала² са свих страна с. Росоман у мом срезу. Око 23—24 часа исте ноћи напустили су село одводећи собом 58 људи. Такође узели 5 српских карабина³, 3 берданке [пушке] и два коња и отишли на југ, у правцу врба поред Црне Реке.

Исте ноћи, друга група од око 20—30 људи напала је око 22 часа с. Манастирци, у мом срезу, са свих страна. Око 23 часа

⁴ Младши полициски стражар — млађи полициски стражар

¹ Телеграм, на бугарском језику, налази се у архиви Историског одељења ЦК СК Македоније.

² Не ради се ни о каквом нападу, нето о уласку, у поменута села, групе позадинаца (4—5 људи) из Кавадарског среза, која је скупила оне који су се пријавили за НОВ и ПО Македоније.

³ Пушке произведене у Војнотехничком заводу у Крагујевцу.

напустили су село одводећи једног мовека и пошли у правцу Црне Реке.

Предузете су потребне мере. Доставићемо сттисак лица.

. . . 2/3 о. м. група илегалца, око 20—30 људи, која је дошла са правца с. Манастирци, напала је с. Возарци, у мом срезу, и на силу одвела 3 војника који су користили отсуство.

Пом. среског управитеља, рук.[оводилац] полиције,
Борис Тодоров

БР. 174

ТЕЛЕГРАМИ КАВАДАРСКЕ И РАДОВИШКЕ СРЕСКЕ ПОЛИЦИСКЕ УПРАВЕ ОД 5 АВГУСТА 1944 ГОД. ПОМОЋНИКУ СКОПСКОГ ОБЛАСНОГ ДИРЕКТОРА О ОДЛАСКУ У ПАРТИЗАНЕ 27 ЉУДИ ИЗ СЕЛА: КЛИНОВО, ДРЕНОВО И РАЕЦ И О БОРБИ ЧЕТВРТЕ МАКЕДОНСКЕ БРИГАДЕ ПРОТИВ ДРУГЕ ЧЕТЕ ЧЕТРДЕСЕТ ОСМОГ ПЕШАДИСКОГ ПУКА КОД М. И Г. ГОПЕНА¹

ИЗВЕШТАЈ

о саставу дежурне групе и о догађајима насталим 5/6 августа 1944 год. на територији Скопске области.

ДЕЖУРНА ГРУПА:

1. Тончо Николов Андонов — старешина групе
2. Страхил Велев Серафимов — дежурни агент.

ДОГАЂАЈИ:

I. ТЕЛЕГРАМ бр. 3899 од 5 VIII 1944 год. Кавадарска среска полициска управа.

Господину Пом. обласног директора, рук. полиције — Скопље.

Извештавам Вас, господине Пом. обл. директора, да су, од 28 VII до 5 VIII о. г., илегалци одвели из Кавадара и Кавадарског среза следећа цивилна и војна лица: 28/29 јула о.г. насилно је одведено 12 људи из с. Клиново — Кавадарски срез. 4 VIII 44 год. прешло је у илегалност 7 људи из Кавадара. 4/5

¹ Телеграми, на бугарском језику, налазе се у архиви Историског одељења ЦК СК Македоније.

о. м. група илегалаца напала² с. Дреново — Кавадарски срез и одвела 5 људи, од којих су 3 војника. Група је пошла у правцу с. Драдња — Кавадарски срез. 5 августа о.г. око 5 часова ујутру напали су с. Раец — Кавадарски срез и одвели 3 лица, после чега су пошли за с. Мрзен Ораовец, исти срез.

II. ТЕЛЕГРАМ бр. 2830 од 5 августа 1944 год. Радовишка среска полициска управа.

Извештавам Вас, господине Пом. обласног директора, да су 4 VIII 44 г. око 18 ч. четири илегалца, од којих је један био Турчин, ушли у с. Шипковица, Радовишки срез, узели хлеба од неколико жена и отишли.

Истог дана увече група партизана³ напала Другу чету 48 пеш. струмичког пука, која је била на положају између М. и Г. Готева⁴, који се налази на граници између Радовишког и Беровског среза. Отпочела борба, која је трајала око 2 сата. У борби чета је имала 2 мртва и 3 рањена војника. Губици партизана су непознати. Чета је под јаким притиском партизана, чија је група била велика, била принуђена да отступи. Претпоставља се да су партизани имали велике губитке."

Старешина дежурне групе: Т. Андонов

² Не ради се о нападу, него о уласку позадинских радника Кавадарског среза у села: Клиново, Дреново и Раец, ради прикупљања пријављених за партизанае.

³ Напад су извршила два батаљона Четврте македонске бригаде, који су укупно бројали око 150 бораца.

* На карти: М. и Г. Гопен.

⁵ Према исказу пуковника Бора Чаушовског, Бригада је имала неколико рањених.

ТЕЛЕГРАМ СКОПСКЕ СРЕСКЕ ПОЛИЦИСКЕ УПРАВЕ ОД 7
АВГУСТА 1944 ГОД. ПОМОЋНИКУ СКОПСКОГ ОБЛАСНОГ
ДИРЕКТОРА О НАПАДУ ПАРТИЗАНСКОГ ОДРЕДА „ТРАЈМЕ
ПЕТКАНОВСКИ" НА МАНДРУ КАДИНА РЕКА¹

ИЗВЕШТАЈ

О саставу дежурне групе и о догађајима насталим 6/7 ав-
густа 1944 год. на територији Скопске области.

ДЕЖУРНА ГРУПА:

1. Никола Стојменов — старешина групе
2. Бочо Крачунов — дежурни агент.

ДОГАЂАЈИ:

I. ТЕЛЕГРАМ бр. 322. Среска полициска уграва — Скопље.

Извештавамо Вас, господине Помоћниче директора, пово-
дом исказа Рабима Мустафова Метова, из с. Патишка Река,
Скопски срез, који је запослен на мандри² код Кадине Реке, да
је 4 VIII о.г. око 16 часова, преко дана, са правца с. Горно Ја-
болчиште, Велешки срез, дошла група илегалца, око 100
људи³, и напала мандру. Они су били обучени у војна, цивилна
и полициска одела. У групи су биле и три жене. Сви су били
добро наоружани аутоматским оружјем. Село напустили 5 VIII
о.г. око 20 часова, узевши 19 котура качкаваља, 5 кутија масла
и око 30 кг брашна. Група илегалца пошла је у правцу Г. Бе-
гово — Солунска Глава, Велешки срез.

Срески полициски начелник'
Александров

¹ Телеграм, на бугарском језику, налази се у архиви Исто-
риског одељења ЦК СК Македоније.

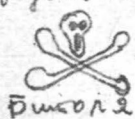
² Мандра — бачија

³ Према исказу Бора Мокрова у овој акцији учествовало је око
35 партизана из одреда „Трајче Петкановски", који је формиран
априла 1944 год. на пл. Кадијица.

Претис

В.М.Р.О.
Народен Комитет

/дата/ 7 август 1944
Битоля

/сѣча "С.К."/

1883

А. П.

Ова посредно заведе на архива на непознатите комунистички групи, се кажа, че и Вие постојатите и ја брзо.
По заповед на водара на В.М.Р.О. -
Ранко Милчов, - и канцелар се да внесат
(како постојат) во касата на илустри
скава организација со шал белетна
сумата - ~~50.000~~ 50.000 Лв. срок 5 дни и
и соучредување се, че вие брзо илустри
дете е: на казване со смрт, давање
поглед на сѣга и предавање на сѣга
и доказателства на вистина и
ваша сѣга.

"Смрт на организација и сѣга!"
=====

Народен Комитет
В.М.Р.О.
Битоля:

**ТЕКСТ ПРЕТЕЋЕГ ПИСМА БИТОЉСКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ
ВМРО КОЈЕ ЈЕ УПУЋИВАНО УГЛЕДНИЈИМ ГРАЂАНИМА¹**

**В.М.Р.О.²
Битољ**

ПРЕПИС

**Датум: 7 август 1944 г.
Битољ**

(Смета „С.К“³)

П.[оштовани] Г.[осподине]

Из последње заплењене архиве илегалних комунистичких група, показало се да и Ви помажете груле.

По наређењу вође В.М.Р.О., Ванче Михајлова, позивате се да унесете (као покајање) у касу Илинденске организације, са овом цедуљом, суму од 50.000 лева у року од 5 дана.

Упозоравате се да је друга опомена: кажњавање смрћу, предавање војном суду и предаја свих докумената војном иследнику .

СМРТ ПРОДАНИМ ДУШАМА И СТРАШЉИВЦИМА!

**Народни комитет
В.М.Р.О.
Претседник:**

»

¹ Писмо је писано на бугарском језику. Препис писма, у рукопису, налази се у архиви Историског одељења ЦК СК Македоније.

² Внатрешна македонска револуционерна организација — Уну-трашња македонска револуционарна организација

³ Значење није утврђено

ТЕЛЕГРАМ КУМАНОВСКЕ СРЕСКЕ ПОЛИЦИСКЕ УПРАВЕ
ОД 10 АВГУСТА 1944 ГОД. "ПОМОЋНИКУ СКОПСКОГ
ОБЛАСНОГ ДИРЕКТОРА О НАПАДУ ТРЕЋЕ МАКЕДОНСКЕ
УДАРНЕ БРИГАДЕ НА ПОЛОЖАЈЕ ПОЛИЦИСКОГ ОДРЕДА¹

ТЕЛЕГРАМ бр. 706 од 10.УШ.1944 год. — К. лово.

Извештавам Вас, господине Пом. директора, следеће:

9 о.м. ујутру бојни одред² који се налазио у граду био је послат да обезбеђује друм, код моста на р. Петрашница, и да истовремено постави заседу. Преко дана командир одреда распореди полицајце на погодна места за заседу. Међутим, у то време, партизани³ су били у близини и опазили покрете полиције. Преко ноћи, око 10 часова, група партизана, чији број не може да се установи!, огкољава са свих страна полицајце постављене у заседу. При опкољавању они су давали сигнале помоћу цепних лампи. Кад је опкољавање бијш готово, испалили су црвену ракету. У том моменту, са свих страна отварају ватру из пушака, аутомата, митраљеза и минобацача, која је трајала 8 минута. Пушкарање је трајало до 12 часова, када су полицајци, пошто су утрошили муницију, отступили. Са наше стране убијених нема, а рањен је командир одреда у леву руку са 4 метка. Лако су рањени заменик командира и 2 полицајца⁴. На страни партизана нису установљени губици. Један део партизана исекао је око 30 бандера телефонске мреже на делу од р. Пчиње до р. Петрашнице. Иста група поставила експлозив на мосту на р. Петрашница, који је при експлозији нанео МЈОТималну штету. Друга група партизана, чији број није могао да се установи, у исто време одводи из с. Младо Нагоричино 37 сељака.

Начелник Државне сигурности: Д. Цоцин

¹ Телеграм, на бугарском језику, налази се у архиви Историског одељења ЦК СК Македоније.

² Био је састављен од 120 полицајаца и контрачетника.

³ Трећа македонска ударна бригада. Види док. бр. 8.

⁴ Према извештају штаба Треће македонске ударне бригаде од 12 августа 1944 год. (док. бр. 8), било је рањено 16 полицајаца, од којих 6 тешко.

ТЕЛЕГРАМ ПОМОЋНИКА РАДОВИШКОГ СРЕСКОГ УПРАВИТЕЉА ОД 10 АВГУСТА 1944 ГОД. ПОМОЋНИКУ СКОПСКОГ ОБЛАСНОГ ДИРЕКТОРА О НАПАДУ ЧЕТВРТЕ МАКЕДОНСКЕ БРИГАДЕ НА С. КАРАЦАЛАР¹

ИЗВЕШТАЈ

О саставу дежурне групе и о догађајима насталим 9/10 августа на територији Скопске области.

ДЕЖУРНА ГРУПА:

1. Анто Георгиев Антов — старешина групе
2. Христо Петров Тошев — дежурни агент.

ДОГАЂАЈИ:

ТЕЛЕГРАМ бр. 2370. Среска полиц. управа — Радовиш. Извештавам Вас, господине Пом. обл. директора, да је 8 о.м. Абдул Сали Мустафов — 22 године, из с. Карацалар, „трудова“ војник 17-те „трудова дружине“³ из Неврокопа, пошао за дрва, са још 5 људи — Турака, у планину код места званог Цомаја. Око 17 часова њих је ухватило 9 партизана, који задржавају само војника, а остале ослобађају. Исте вечери око 24 часа, група партизана,⁴ око 300 људи, ушла је у с. Карацалар и одвела војника из исте „трудова дружине“, који се зове Демир Али Небжил Дурапов, стар 22 године. Пошто се група поделила на два дела, први део остаје у селу, а други одлази у с. Коцали и око 1 часа после пола ноћи спаљује архиву кметског намесника. У истом селу узели су хлеба и брашна и натоварили на два магарца, узета из села, а собом одводе Шерифа Мустафова — 20 год. и Синомана Т. Оземастова — 18 год. После тога група је пошла у с. Карацалар, одакле одлази у правцу Цомаје. У ова два села партизани су рекли да ће ускоро напасти општине у с. Одарец⁵ и у Радовишу, јер само ова места нису још посетали. Питали су једног Турчина колико војске и полиције

¹ Телеграм, на бугарском језику, налази се у архиви Историског одељења ЦК СК Македоније.

² За време окупације бугарске власти су „непоуздане“ људе слале у специјалне војне радне („трудова“) јединице, у којима се живот није много разликовао од логорског. У ове јединице нарочито су слали припаднике националних мањина.

³ Седамнаестог радног батаљона

⁴ Четврта македонска бригада

⁵ Вероватно: с. Подареш.

има у Радовишу. Овај је рекао да не зна. Већину тих партизана чине млади људи, омршавела лица. Одело и обућа били су им у жалосном стању (поцепана). А били су одлично наоружани, располагали су многобројним пушкомитраљезима, које су били поставили око села.

Пом. среског управника: Андреев

БР. 179

ТЕЛЕГРАМИ НЕГОТИНСКЕ И КУМАНОВСКЕ СРЕСКЕ ПОЛИЦИСКЕ УПРАВЕ ОД 14 АВГУСТА 1944 ГОД. ПОМОЋНИКУ СКОПСКОГ ОБЛАСНОГ ДИРЕКТОРА О ОДЛАСКУ У ПАРТИЗАНЕ 28 МЛАДИЋА И 4 ДЕВОЈКЕ ИЗ НЕГОТИНСКОГ СРЕЗА И О НАПАДУ ТРЕЋЕ БРИГАДЕ НА ЖЕЛ. СТ. ТАБАНОВЦЕ¹

ИЗВЕШТАЈ

О саставу дежурне групе и о догађајима насталим 13/14 о.м. 1944 год. на територији Скопске области.

ДЕЖУРНА ГРУПА:

1. Димитар Георгиев Високалијски — старешина групе
2. Марин Крстев Нејков — дежурни агент.

ДОГАЂАЈИ:

ТЕЛЕГРАМ. Неготинска среска управа саопштава да су 12 о. м. око 22 часа 13 мушкараца и три жене из Неготино, сви између 18 и 28 година, побегли у источном правцу, ка планини, илегалцима.

Такође 12 о. м. око 21 час, илегалци² у непознатом броју, наоружани пушкама и аутоматима, обучени у жуте енглеске униформе, ушли су у с. Доњи Дисан, Неготински срез, и одвели 15 младића и једну девојку. Одведени су између 19 и 29 година старости. Они су пошли у правцу плашгае.

Предао: Динев

¹ Телеграми, на бугарском језику, налазе се у архиви Историјског одељења ЦК СК Македоније.

² У с. Доњи Дисан ушли су курири (7 бораца) Трећег обласног комитета КПМ и Друге македонске бригаде.

ТЕЈЕГРАМ. Кумаловска среска управа саопштава да су 12 о. м. око 22.40 часова, са североисточне стране, илегалци,³ на броју око 200 људи, напали станицу Табановце. Они су били наоружани пушкомитраљезима, аутоматима, пушкама и бомбама. Сви су били одевени у енглеске униформе. Станицу је обезбеђивао један коњички ескадрон. У току борбе убијена су 4 војника и 9 рањено. Такође је убијено 17 коња и 7 рањено. На страни партизана убијена су четворица, које су, заједно са рањеницима натоварили на троја кола и на једне двоколице.⁴ На бојном пољу оставили су два пушкомитраљеза, 100 кг експлозива и доста шаржера са муницијом.

Илегалци запалили једну железничку зграду и школу у с. Табановце. Експлозивом су уништили зграду шумске управе, камени мост на путу Куманово — Врање, и спалили дрвени мост на 3,5 км од Куманова. Саобраћај је обустављен.

Старешина групе: Д. Високалијски

ч

³ Трећа македонска ударна бригада и Кумановски партизански одред

⁴ Према извештају Штаба бригаде од 13 августа 1944 год. (док. бр. 10), окупатор је имао око 30 мртвих и рањених, а Бригада —» 6 мртвих и 13 рањених.

ТЕЛЕГРАМИ КУМАНОВСКЕ И ВЕЛЕШКЕ СРЕСКЕ ПОЛИЦИСКЕ УПРАВЕ ОД 14 АВГУСТА 1944 ГОД. ПОМОЋНИКУ СКОПСКОГ ОБЛАСНОГ ДИРЕКТОРА О НАПАДУ ОСМЕ ПРЕШЕВСКЕ БРИГАДЕ НА Ж. СТ. БУКОРОВЦЕ И ПЕТЕ МАКЕДОНСКЕ БРИГАДЕ НА СЕЛА КАПИНОВО, ПАПРАДИШТЕ, НОВО СЕЛО И Ж. СТ. ЉУТИЦА СТОЈАН¹

ИЗВЕШТАЈ

О саставу дежурне групе и насталим догађајима 14/15 августа 1944 год. на територији Скопске области.

ДЕЖУРНА ГРУПА:

1. Тодор Кирилов Тасев — старешина групе
2. Георги Николов Манов — деж. агент

ТЕЛЕГРАМ бр. 2419

13 о. м. у 0.15 часова партизани² су напалц жел. станицу Букоровце. Борба је вођена до 1.45 часова. При нападу убијена су три партизана, а на нашој страни рањен је један војник, а један је нестао.³ Спаљене су станица и једна војничка зграда

Слабо је оштећена железница на самој станици.

Предао ст. стр. Димов.

ТЕЛЕГРАМ бр. 4766 од 14.УШ.1944 год. — Велес

1. 12/13 о. м. прошла је група илгалаца⁴ 300 м источно од железничке станице Богомила, правцем с. Бистрица. Ту се поделила у три «групе. Прва група одлази у с. Каггиново, где је узела само храну, доручковала и продужила у правцу с. Нежилово. Друга група одлази ка истом селу, али нема извештаја шта је радила. Обе ове групе бројале су око 150—200 људи. Трећа група, која је бројала око 400—500 људи, отишла је у с. Папрадиште. Пошто су опколили село, њих 5—6, међу којима и једна жена, отишли су кући кметског намесника Клима Христова Стефанова и овога обесили на једном ораћу у дворишту.

¹ Телеграми, на бугарском језику, налазе се у архиви Историског одељења ЦК СК Македоније.

² Осма прешевска бригада

³ Тачност података нисмо могли проверити.

* У с. Нежилово ушао је Други батаљон, а у села Папрадиште и Капиново — Први и Трећи батаљон Пете македонске бригаде.

После тога су спалши архиву кметског намесништва," архиву школе и половину архиве шумара Лазара Штерова, који је побегао од илгалаца и досада се не зна где је. Пре него што су напали поменуто село, група илгалаца која се налазила у с. Капиново отпочела је борбу са војном јединицом која је била послата из Велеса. Између с. Капиново и с. Богомила у борби је убијен један војник а два су рањена, а од илгалаца убијени су 10 мушкараца и 2 жене.⁵ Пошто је група илгалаца била разбијена, војска је пошла у с. Богомила, а илгалци ка Солунској Глави.

II. 14 о. м. око 6 часова ујутру група илгалаца" је ушла у с. Ново Село, Велешки срез, узела храну и продужила ка с. Крива Круша.

III. 13 о. м. око 11 часова увече преврнуте су две локомотиве теретног воза на 1 км од жел. станице Клајман,⁸ на правцу Велес — Битољ. Експлозив је постављен од илгалаца.⁹ На месту је убијен машиновођа једне локомотиве — Јордан Владимир-ров Ташев, стар 24 године, из с. Стоп, и ложач Симеон Василев Велинов — 22 године, из с. Стубел, Белослатински срез.

Предао ст. стр.¹⁰ Пејчинов

⁵ У сваком селу, или за два-три села, за време окупације, власт је поставила кметског намесника — сеоског кмета — као плаћено лице.

⁶ Према исказу Ђорета "Боревског, Бригада је имала 3 мртва (једну другарицу и два друга).

⁷ Партизански одред „Трајче Петкановски"

* Ж. ст. Љутица Стојан на прузи Титов Велес — Прилеп

* Партизански одред „Трајче Петкановски"

Старши стражар — водник

ТЕЛЕГРАМ РАДОВИШКОГ СРЕСКОГ ПОЛИЦИСКОГ НАЧЕЛНИКА ОД АВГУСТА 1944 ГОД. ПОМОЋНИКУ СКОПСКОГ ОБЛАСНОГ ДИРЕКТОРА О НАПАДУ ЧЕТВРТЕ МАКЕДОНСКЕ БРИГАДЕ НА СЕЛА ШИПКОВИЦА, ТОПОЛНИЦА И КОЗБУНАР¹

ТЕЛЕГРАМ бр. 2979 — Радовиш

Извештавам да је 15.VIII. 1944 год. око 15 ч. група партизана,² око 200 људи, ушла у с. Шипковица, покупила храну, две до три пећи хлеба, и продужила ка с. Козбунар. Преко ноћи група продужила ка с. Желов Градец и у свануће стигла у с. Тополница. Преко дана продужила марш и око 10 часова била између села: Д. Враштица и Брест. Без одмора продужила је у правцу села: Гавран — Загорци, преко места званог „Руфа“, и даље правцем Промак — с. Калајново.

15.VIII.1944 год. у 18 ч. друга група од око 20 људи ушла у с. Козбунар, узела хлеба и три коња и отишла у правцу Домајате, где се скупило још партизана. Ова група бројала је око 70—80 људи и око 10 коња. На том месту остали су до јутра.

Срески полиц. начелник: Андреев.

¹ Телеграм, на бугарском језику, налази се у архиви Историског одељења ЦК СК Македоније. Највероватније, телеграм је послат 16 августа ноћу или 17 августа ујутру.

² У села Шипковица и Козбунар ушли су Други и Трећи батаљон Четврте македонске бригаде, који су укупно бројали око 200 бораца.

С В Е Д Е Н И Е

За състава на дежурната група и станалите происшествия на 17/18 август 1944 год. в района на Скопска област.

ДЕЖУРНА ГРУПА:

1. Дено Иванов-старши на групата
2. Траян Трайков-дежурен разузнавач

П Р О И З Ш Е С Т В И Я

Телефонограма от 17 Август 1944 год. гр. Скопие.

На 17 VIII 1944 год. към 11 часа противникови самолети летяха над Генералъ Мостово-Скопско и при обстрелването от нашата артилерия 55 свадени един самолет, въ който се изгориха 7 души. Един от екипажа се спаси при окачането и е паднал убит. Други двама се хванати живи.

2. Телефонограма от 17 VIII 1944 год. гр. Гевгелии.

На 17. VIII. 1944 год. към 8 и половина часа след полунощ партизани се нападнаха с. Мировци-Гевгелийско, точния брой на които не е възможно да се установи, но се предполага, че са били около 1000 души. След като нелегалните обкоирали селото една група от тях се отправя към полицейския участък и общината и започва да обстрелва сградата. Мертвата полицай на брой 8 души контрачетниците остават цели 3 часа на тяхните атаки, но помощ от никъде. Войните припаси се свършили и тѣ трѣбвало да напуснат околните и чрезъ съгласие да дири спарение изъ храстите. Втората група партизани се отправя към гара Мировци отстояща 3 км. от селото. Врѣщотно се задана да изгорят самата гара. По едно време пристига германски транспорт и благодарен е на германските войници охраната е могла да ги отблъсне. Следъ като полицайтѣ и контрачетниците напускат сградата на общината и участъка, поради по горе казаните причини, партизаните газирекуват изъ канцеларийтѣ общинската и под чийска архива и задигат от спалното помещение на полицайтѣ 22 одеяла една легла и зина куртка, чанта за шмайсер, два вальтера, калѣ за шмайсер, 4 пълнителни за шмайсери, два чифта гошици, амуниция 6 сръбски пушки и др. При това нападение е германски загинал Атанас Димов-Иванов около 60 год. отъ с. Петрово Гевгелийско. Към 6 часа нелегалнитѣ се оттегляти по посока на с. Траян Кавдарско.

Телефонограма гр. Куманово от 17. VIII. 1944 год.

Тави нощи група партизани изрезали телеграмнитѣ стѣлбове в тримон вѣжду с. Бачани и Станинѣ. Започната е вѣтанковането на линията.

Телефонограма от 17. VIII. 1944 год. гр. Качаникѣ.

На 16 сѣда т. м. една отъ групитѣ прѣтрѣсвана Царь към 10 ч. преди обѣда вѣзла в прѣстрелка съ няколко нелегални лица И. 1485 Яловарникѣ. Следъ кратка прѣстрелка нелегалнитѣ се скрили въ горитѣ и не са открити въпреки търсенето им. Взетъ им е богатъ състояние се отъ горки долни дрехи и др. Около шестото време друга група е завезена около И. 1646 Чарва ливада отъ около 12 чавѣка прѣбѣвана на около 1 км. отъ тѣхъ. По сѣнитѣ е откритъ огънь обаче безуспѣшно. На 17 тѣм. на с. Драйговци въ което се събиряхме, че има други нелегални отъ две къщи въ селото по групитѣ прѣтрѣсвачи се откри пущеченъ огънь. При завършването се прѣстрелка бѣха убити 4 души селяни, отъ които извазхне 2 бойни пушки, салѣче съ варивъ и 10 и. синѣрдовѣ фитилѣ, последнитѣ срутѣ въ едно салѣче на единъ отъ убититѣ лица. Отъ хвърленитѣ бомби 3 къщи отъ селото изгорѣха. Отъ наша страна жертви нема.

Старши на групата: *Иванов*

ТЕЛЕГРАМИ СКОПСКЕ И ЂЕВЂЕЛИСКЕ СРЕСКЕ ПОЛИЦИС-
СКЕ УПРАВЕ ОД 17 АВГУСТА 1944 ГОД. ПОМОЋНИКУ СКОП-
СКОГ ОБЛАСНОГ ДИРЕКТОРА О ОБАРАЊУ АНГЛО-АМЕ-
РИЧКОГ АВИОНА И О НАПАДУ ДРУГЕ БРИГАДЕ НА СЕЛО
И ЖЕЛ. СТ. МИРАВЦИ¹

ИЗВЕШТАЈ

О саставу дежурне групе и о догађајима насталим 17/18
августа 1944 год. на територији Скопске области.

ДЕЖУРНА ГРУПА:

1. Цено Љубенов — старепгина групе
2. Трајан Трајков — дежурни агент

Ч ' -

ДОГАЂАЈИ:

ТЕЛЕГРАМ од 17 августа 1944 год. — Скопље.

17 VIII 1944 год. око 11 часова непријатељски авиони² ле-
тели су изнад с. Генерал Жостов,³ Скопски срез. Од ватре наше
артиљерије био је оборен један авион, у коме је изгорело 7
људи. Један од посаде, при покушају да скочи,⁴ ... и пао уби-
јен. Двојица су жива ухваћена.

ТЕЛЕГРАМ од 17 VIII 1944 год. — Ђевђелија.

17 VIII 1944 год. око 2.30 часова после ноћи напали
су партизани с. Миравци. Тачан број није могао да се установи,
а претпоставља се да је било око 1000 људи. Пошто су илегалци
блокирали село, једна група се одваја и полази ка згради по-
лициске станице и општлне гађајући у њих. Шака полицајаца
— њих 8 — и контрачетншли одупиру се пуна три часа њиховом
нападу, но помоћи ниоткуда. Пошто су утрошили муницију, они
напуштају борбу и беже кроз шуму. Друга група партизана
упућује се ка железничкој станици Миравци, удаљеној 3 км од
села, вероватно са задатком да запале станицу. У то време је
стигао немачки транспорт, и благодарећи немачким војницима,
обезбеђење успева да их одбије.

Пошто су полицајци и контрачетници напустили општинску
и полициску зграду, ради горе изнетог стања, партизани су раз-

¹ Телеграми. на бугарском језику, налазе се у архиви Исто-
риског одељења ЦК СК Македоније.

² Бомбардери англо-америчке авијације који су се враћали са
бомбардовања.

³ Ђорџе Петров. За време бивше Југославије звало се Ханриево.

⁴ У оригиналу нејасно. Стоји: „се е закачил“.

бацали општинску и полициску архиву, а из спаваће собе полицајаца узели: 22 пара одела, 1 зимску и 1 летњу блузу, фу-тролу за аутомат, два „Валтера“, 4 шаржера за аутомат, два пара полиц.“ . . 6 српских⁰ пушака и др. При овом нападу херојски је погинуо Атанас Д. Иванов, стар 60 год., из с. Петрово, Ђевђелиски срез. Око 6 часова илегалци су пошли у правцу с. Траја,⁷ Кавадарски срез.

Старшина групе: Ц. ЈБубенов

БР. 183

ТЕЛЕГРАМ ПОМОЋНИКА ЂЕВЂЕЛИСКОГ СРЕСКОГ УПРАВИТЕЉА ОД 21 АВГУСТА 1944 ГОД. ПОМОЋНИКУ СКОПСКОГ ОБЛАСНОГ ДИРЕКТОРА О НАПАДУ ПАРТИЗАНА НА С. КОВАНЦИ¹

ТЕЛЕГРАМ бр. 3332 од 21 VIII 1944 год. — Ђевђелија.

Господину Пом. обласног директора, управнику полиц. —

Скопље

Извештавам Вас, господине Пом. директора, да су 20 о. м. око 17 часова, после подне, партизани² напали с. Кованци, Ђевђелиски срез. Према обавештењу „кметског намесника“,³ који се једва спасао, група је бројала преко 200 људи. У село су ушли са свих страна, пуцајући из пушака и пушкомитраљеза. Део мшшционера⁴ успео да с оружјем побегне, а други део је заробљен и пушке су им одузете. Из села су одвели петорицу; то су Данаил Христов Пандов — 28 год., контрачетник; Иван

¹ У оригиналу нејасно. Стоји: „амониција“.

• Пушке „крагујевке“ (производ Војнотехничког завода у Крагујевцу).

¹ Највероватније: с. Радња.

² Телеграм, на бугарском језику, налази се у архиви Историјског одељења ЦК СК Македоније.

² Која је јединица извршила напад није утврђено; највероватније да је то била група бораца од којих је крајем августа формирана Девета бригада Четрдесет прве дивизије.

¹ Сеоски кмет — плачено лице бугарске власти

⁴ Поред полиције, а негде и војске, окупатор је мобилисао и сељаке да, на смену, чувају општинске зграде и чиновништво по селима. Ова сеоска стража називана је милицијом.

Лазаров Бобалков — 28 год., сел>ак; Драго Иванов Телхов — 18 год., сел>ак; Никола Христов Илиев — 18 год., сел>ак; Лазар Цанев Стојанов — 37 год., сел>ак.

Пом. среског управника, руководилац
полиције: Матеев

БР. 184

ТЕЛЕГРАМ ПОМОЋНИКА ВЕЛЕШКОГ СРЕСКОГ УПРАВИ-
ТЕЉА ОД 22 АВГУСТА 1944 ГОД. ПОМОЋНИКУ СКОПСКОГ
ОБЛАСНОГ ДИРЕКТОРА О НАПАДУ ПАРТИЗАНА НА СЕЛО
И ЖЕЛ. СТ. СОГЛЕ¹

ТЕЛЕГРАМ бр. 4936 — Велес, 22 VIII 1944 год.

ч ' Извештавам Вас, господине Пом. директора, да је 22 о. м. око 23 часа група од око 300—400 илегалаца² напала с. Согле, Велешки срез. Били су подељени у три групе. Прва је напала општинску зграду, где је узела телефонски апарат, радиоапарат и писаћу машину. Друга група одлази на стан претседника општине, кога не налази кући. Из стана су узели: радиоапарат и двоглед. Трећа је група напала војно обезбеђење на жел. станици Согле. У борби, која је одпочела, убијен је један војник, један је тешко рањен, два успевају да побегну, а један је заробљен. При повлачењу запалили су општинску зграду, која је до темеља изгорела.

Илегалци су се повукли у три правца,¹ и то: ка с. Теово, с. Бистрица и с. Ораевдол. Собом повели два младића из с. Согле и два железничара са станице.

Пом. среског управника: Стефанов

¹ Телеграм, на бугарском језику, налази се у архиви Историског одељења ЦК СК Македоније.

* Која је јединица извршила ову акцију није утврђено. Претпоставља се да је то био партизански одред „Трајче Петкановски“.

ТЕЛЕГРАМИ КАВАДАРСКЕ, БУЈАНОВАЧКЕ И КУМАНОВСКЕ
СРЕСКЕ УПРАВЕ ОД 24 АВГУСТА 1944 ГОД. ПОМОЋНИКУ
СКОПСКОГ ОБЛАСНОГ ДИРЕКТОРА О ОДРЕЂИВАЊУ МЕ-
СТА ЗА ИНТЕРНАЦИЈУ, БЕКСТВО 111 ЉУДИ У НАРТИЗА-
НЕ И О НАПАДУ ТРЕЋЕ МАКЕДОНСКЕ И ОСМЕ ПРЕШЕВ-
СКЕ БРИГАДЕ НА С. БЕДИЊЕ И РУДНИК ЛОЈАНЕ¹

Ц З В Е Ш Т А Ј

. О саставу дежурне групе и о догађајима насталим 24/25
августа 1944 године на територији Скопске области.

ДЕЖУРНА ГРУПА:²

1. Васил Грнчаров — старешина групе
2. Борис Александров — дежурни агент.

ДОГАЂАЈИ:

ТЕЛЕГРАМ бр. 4287 од 24 о. м. — Кавадарци.

Господине Пом. обл. директора, молим да ми саопштите
место за интернирање 17 људи.

Зам. пом. среског управника: Б. Тодоров
Предао мл. полиц. стражар:- Доњу Христов

ТЕЛЕГРАМ бр. 4391 од 24 VIII о. г. — Бујановац.

Извештавам Вас, господине Пом. обласног директора, да
је ноћас 23/24 о. м. побегло партизанима 111 људи из с. Рани-
луг, исте општине овог среза.

Горње Вам се доставља ради знања.

За Пом. среског управника: Пејчиноп
Предао мл. полиц. стражар: Мазнев

ТЕЛЕГРАМ из Куманова

Извештавам Вас, господине Пом. обл. директора, да је 23
о. м. око 23.30 часова група партизана,³ око 20—30 људи, напала
с. Бедиње и запалила општинску зграду, која је изгорела са
читавом архивом. На страни партизана нема жртава, а на нашој
— један полицајац, који је изгорео у општини, и два су зароб-
љена.

¹ Телеграм, на бугарском језику, налази се у архиви Исто-
риског одељења ЦК СК Македоније.

² У нашој војсци одговара му чин млађег водника.

³ Напад на с. Бедиње и рудник Лојане извршили су Трећа
македонска Ударна бригада, један батаљон Осме прешевске бригаде
и Кумановски партизански одред.

С В Е Д Е Н И Е

За състава на дежурната група и станалите Происшествия на 24
ореду 25. Август. 1944. год. въ района на Скопска област.

ДЕЖУРНА ГРУПА

1. Василъ Грънчаровъ - старши на групата.
2. Борисъ Александровъ - дежуренъ разузнавачъ.

П Р О И З Ш Е О Т В И Я

ТЕЛЕФОНОГРАМА № 4287 отъ 24. т. м. гр. КАВАДАРЦИ.

На № II-2913/944. год.

Господинъ Пом. Обл. Директоре, моля да ми се съобрази мѣстото за
въдворяване на ново мѣстожителство за 17 души.

Зам. Пом. Окол. Управителъ: /п/ В. Тодоровъ.
Предавъ мл. полиц. стражаръ: Димъ Христовъ.

ТЕЛЕФОНОГРАМА № 4391 отъ 24. VIII. т. г. гр. БОЯНОВО.

Донасямъ Ви Господинъ Пом. Обл. Директоре, че вощесъ 23 ореду 24
т. м. избѣгаха при шумцитѣ 111 човѣка отъ с. Рани-Лука оцдата община, околия
ми.

Горното Ви донасямъ за сведение.

За Пом. Окол. Управителъ: /п/ Пеичинска.
Предавъ мл. полиц. стражаръ: Мазневъ.

У исто време друга група партизана, око 200—300 људи, напала је рудник Лојане. При нападу вођена је борба између партизана и рудничке полиције.⁴ Полиција нема жртава, док партизани имају три мртва.⁵ Претпоставља се да имају још мртвих, но да су их партизани собом однели. При нападу партизани успевају да запале магацин бензина и уља, а минирањем униште електричну централу рудника. Борба је вођена 2 часа, после чега се партизани повлаче у правцу жел. пруте Табановци — Прешево, к планини Козјак. Одвели су 12 радника и начелника рудничке полиције.

I

Начелник секције Државне сигурности Цоцин
Предао ст. стражар: Томов

БР. 186

ТЕЛЕГРАМ КУМАНОВСКЕ СРЕСКЕ ПОЛИЦИСКЕ УПРАВЕ
ОД 28 АВГУСТА 1944 ГОД. ПОМОЋНИКУ СКОПСКОГ ОБЛА-
СНОГ ДИРЕКТОРА О НАПАДУ ТРЕЋЕ БРИГАДЕ НА ОПШТИ-
НУ У С. ОРАШАЦ¹

ТЕЛЕГРАМ — Куманово 28 август 1944 год.

Извештавамо Вас да је 28 о. м. у 6 часова ујутру група од око 1000 партизана² прошла кроз села: Н. Сељане и Скочковце, Кумановски срез, и пошла у правцу с. Колитско. Део те групе, око 200 људи, напао је с. Орашац око 10 часова, блокиравши село. За време напада изнели су општинску архиву и спалили је у дворишту. У селу су остали до 14 часова. Узели су хлеба. Повукли су се у правцу с. Колитско, одахле су и дошли; повели су секретара-благајника³ Христа Којчева, општинског писара Спасу Јанева и општинског служитеља Бориса Лукашанског.

Ослободили су их око 7 часова и дали им потврде.

Предао агент: Цонев

¹ Сваки рудник имао је своје обезбеђење — рудничку полицију.

⁵ Губици партизана: 3 мртва и 6 рањених (види док. бр. 22).

¹ Телеграм, на бугарском језику, налази се у архиви Историског одељења ЦК СК Македоније.

² Трећа македонска ударна бригада

³ У свакој општини, за време окупације, постојао је „секретар-бирник“, који је вршио дужност секретара и благојника.